

A HALÁSZAT MINDEN ÁGAZATÁT FELŐLELŐ SZAKLAP.

KIADJA: AZ ORSZÁGOS HALÁSZATI EGYESÜLET ♦ ♦ SZERKESZTI: UNGER EMIL DR.

:: :: Kéziratok és szakkérdések :: ::
a szerkesztőség címére küldendők.

Előfizetési díjakat és hirdetések az
Országos Halászati Egyesület
(Budapest, V. ker. Kossuth Lajos-tér 11
:: :: II. emelet 213.) fogad el. :: ::

Szerkesztőség: Budapest,
II., Herman Ottó-út 15. sz.

M. Kir. Halélettani és Szenny-
víztisztító Kísérleti Állomás

MEGJELENIK EGVELŐRE MINDEN HÓ KÖZEPÉN.

Az Országos Halászati Egyesület tagjai ingyen kapják.

Nemtagoknak előfizetési díj: {
Egész évre 12 pengő.
Fél évre 6 pengő.
Külföldre egész évre 16 pengő.
Állami alkalmazottaknak 50%-os kedvezmény jár.

:: :: Verantwortlicher Redakteur: :: ::
Dr. EMIL UNGER.

:: Administration: Ungarischer ::
Landes Fischerei Verein,
BUDAPEST, V.,
:: :: Kossuth Lajos-tér II. II. 213. :: ::

HALÁSZAT (FISCHEREI)

FACHBLATT FÜR DIE GESAMTINTERESSEN DER FISCHEREI
Organ des Ungarischen Landes Fischerei Vereins Budapest.

Redaktion: Kgl. Ung. Ver-
suchsstation für Fischerei-
biologie und Abwässerbe-
seitigung Budapest,
II., Herman Ottó-út 15. sz.

TARTALOM: Egy tógazda gondolatai a szerkesztő megjegyzéseivel. — A békési halívó telep, *L. Kiss Aladár*. — Magyarország halászati földrajza, *Homér Janka*. — Külföldi lapszemle. — Társulatok — Egyesületek. — Újdonságok — Vegyesek. — Árjegyzések Hirdetések.

INHALTSANGABE FÜR DAS AUSLAND: Gedanken eines Teichwirtes. — Eine Anlage für Ablächen und Jungbrut bei Békés. — Die Fischerei Geographie Ungarns. — Auslandschau. — Gesellschaften und Vereine. — Vermischte Mitteilungen. — — Fischpreise — Annoncen.

Egy tógazda gondolatai.

Egyesek már az elmúlt években felhívták a figyelmet arra a jelenségre, hogy a magyarországi haltermelés évről-évre való fokozásával a nagyszerűen kiépített exportterdeltségek mellett párhuzamosan, bár kisebb mértékben, de ki kellene építeni a belföldi halértékesítést is azon célból, hogy haltermésünk nagyrésze erősebb vámolás, exportakadály esetén belföldön is elhelyezhető legyen.

Előző évek élénk üzletmenete mellett indokolt volt az export forszírozása úgy magán, mint nemzetgazdasági szempontból, valamint kereskedelmi mérlegünk érdekében. Azonban ezzel a törekvéssel párhuzamosan biztonsági szempontból építeni, fejleszteni kellett volna — nem szólva Budapestről — a belső piacot, vagyis a vidéki nagy- és kis-városokat is el kellett volna látni állandóan hallal.

Ma az a szomorú helyzet, hogy gazdaságvédelmi szempontból minden állam az önálló ellátásra rendezkedik be, amivel évtizedek alatt kialakult termelési és kereskedelmi szokások máról-holnapra megváltoznak. Ilyen körülmények között a rosszabb lehetőségekhez simulva kell termelésünket, értékesítésünket módosítani.

Törekednünk kell a minél nagyobb exportra, mert ennek híjával a redukált termelés mellett sem tudunk belföldön piacot biztosítani. E törekvést segíti maga az állam is.

Hogy árunk exportképes lehessen, minden viszonylatban a legkiválóbb minőségűnek kell lennie, mert ha

nem az, és csak hasonló az importáló államok termelvényéhez, bár értékbeli egységára alacsonyabb is, akkor az ő részükről közgazdasági szempontból nem indokolt a bevitel. Ha azonban prima a minőség, az ár pedig egyenlő a sajáttermésű árujukkal, úgy kereskedelempolitikai szempontból indokolva van a bevitel, ami minőségénél fogva magával emeli a belföldi silányabb árut s a fogyasztást növeli.

A legjobb minőséget úgy lehet elérni, hogy megszüntetjük a tömegtermelést, mellyel a legnagyobb hozam folytán a legnagyobb jövedelmet értük el a múltban, de a túltermelés, illetőleg az értékesítési válság egyéb vonatkozásoktól el is tekintve, közreműködik a tömegtermelés megszüntetésében. A tömegtermeléssel sok termelési, értékesítési hiba jár karöltve. Először is az óriási kockázat az értékesítést illetőleg. Nemcsak a termelvény értéke, de a feletett takarmány, intenzívebb üzemnél nagyobb rezsikiadás megtérülése kockázatosabb válhatik. Tömegtermelésnél a minőségre nem lehet nagyobb gondot fordítani, gyakoriabbak a betegségek, oxigénhiány folytán előálló nyári elhullás, telelőben zsufolt elhelyezésnél a téli elhullás is. Tömegtermeléssel termelt ponty, sem formára nem oly tetszetős sem minőségre nem olyan jó (tületetés) mint a minő a ritkább népesítés s mérsékelt etetés mellett nevelt. Hazai viszonyainknál fogva jól kitenyészett magyar pontynál ezt a minőségi legjobb fokot elérni s nívón tartani nem lenne nehéz feladat, ha minden tenyésztő meglátná ebben a közös érdeket.

A kihelyezéseknél senkise járjon el felületesen, jól gondolja meg, mennyit helyez ki ivadékokat, s kétnyaras tavaiba. Gyakorlatban leghatásosabb módszer a lelkiismeretes kiválogatás. Ha gyanus az ivadék, vagy kétnyaras, a tekintetben, hogy nem elvadult anyák kereszteződéséből származik-e, akkor inkább adjuk el s szerezzünk helyette nemesivadékokat, természetünkben ez a befektetési árkülönbség feltétlenül megtérül.

Itt a megbízható s szakértelemmel vezetett gazdaságoknak mingyárt nyílik üzleti alkalom, mert hiszen tudott dolog, hogy tógazdaságaink nagy részében, — mert eddig mindent el lehetett adni, tisztelet a kivételeknek — bizony nem nagy súlyt helyeztek a minőségre. Az ilyen tógazdaságok kénytelenek lesznek új tenyészanyagot beszerezni az éles verseny miatt, ha érvényesülni akarnak.

Ugyanakkor megszűnik a sokszor óriási mennyiségű vadivású pontyivadék-termelés, (ami rontotta a vele egy tóban levő egy- és kétnyaras minőségét) amit a múltban, ha más nem, átvett az állam a közvizek halállományának szaporítása céljából. Erről a jelenben nem igen lehet szó, redukált etetéssel az így nyert ivadék pár dekás, és értéket nem képvisel.

A kihelyezéseknél az önkéntes redukálást kell végrehajtani minden tenyésztőnek, vagyis, ha a tó talaja már mezőgazdasági célra alkalmas, arra fordítani, ha nem, a kihelyezési sűrűséget felére, az etetendő takarmány mennyiségét harmadára, vagy negyedére csökkenteni.

Az általános elszegényedéssel a piacon keresettebb lett a kisebb ponty, miért is azt tanácsosabb termelni.

Takarmányozást elegendő a ritkább népesítés esetén június második felében, ha az ár megfelelő, új takarmánnyal megkezdeni.

Értékesítési lehetőség mellett a halászást már július második felében megkezdhetjük, de hogy kár ne érjen, fokozott figyelemmel végezzük azt. M.

*

Szerkesztő megjegyzései: Az eszméket jó részben helyeseknek tartjuk. A belföldi pontyfogyasztás növelésére évek óta fokozódó gondot fordít az Országos Halászási Egyesület, mióta megkezdte és évenként megújítja a *ponty propagandát* érdekelt tagjainak, termelőknek és kereskedőknek anyagi támogatásával, ami a pontynak különféle reklámozásában áll. Hathatós propagandaszakosnak bizonyult a ponty áresése is, mely ezt az egészséges eledelt könnyebben hozzáférhetővé tette a folyton csökkenő vásárlóképeségű tömegek számára. A propaganda mindenesetre két részből áll. Az egyik rész az, amely felhívja a közönség figyelmét. A másik résznek arról kell gondoskodni, hogy a reklámozott áruhoz minél könnyebben hozzájusson a fogyasztó. Véleményünk szerint — bár sok minden történt már —, még távolról sem tekinthető a hazai ponty és általában a halfogyasztás propagandája alaposan megszervezettnek. Ennek azonban legalább részben az anyagi eszközök elégtelensége az oka. Leleményességben kevésbé van hiány. Felvetettük pl vagy másfél esztendővel ezelőtt az Országos Halászási Egyesület egyik választmányi ülésén a reklám-mozgófénykép-készítés és előadás eszméjét, abból indulva ki, hogy ügyesen, szakértelemmel és humorral készült rövid film jobban lekötne a közönség érdeklődését még az egyébként igen sikerült és külföldön is méltatott magyar ponty reklám-plakátoknál is. Az az ellenvetés, hogy moziba nem mindenki jár, szerintünk nem csökkenti e reklámok jelentőségét, mert ma életszükséglet a film s akinek erre nincs pénze, az halat sem tud vásárolni. *Merjük állítani, hogy tízszerrannyit is költenek vékonypénzű emberek*

mozira, mint amennyit halra szánnak! Az évről-évre megismétlődő plakát-reklám pedig végre is megszokottá és közömbössé válik majd a járó-kelők előtt.

Persze egy reklámfilm készíttetése és futtatása az összes nagyobb budapesti és vidéki mozikban néhány ezer pengőbe kerülne.

Említettük azt is egyik legagilisebb kiváló halnagykereskedő-tagtársunknak, hogy a Meinl Gyula kávéceg mit csinál. Időnként ingyen szolgál fel a legfinomabb feketekávéjából, teájából egy-egy csészére valót, mindig másik üzletében, bárkinék. Az ilyen kávéfőzést előre tudtuladja a környéken lakóknak. A vásárlás nem kötelező s kiszolgálják szívesen az utcaseprőt is, amint ennek szemtanuja voltam. Persze ez a gyakori kiszolgálás jelentősáldozat de úgylátszik, megtérül a sok kiadás, mert évek óta csinálják. Szóval halászlét is lehetne adni propaganda céljából ingyen is, ugyanakkor meg lehetne tanítani a kóstolókat, hogy hogyan is készül a jó hálászlé, ahogy Meinl is osztogatja ott kávé- és teafőző receptjeit.

Ez a reklámmód már átmenet a másik, talán még fontosabb propagandához: az elosztáshoz, az áruhoz való könnyű hozzáférés megszervezéséhez. E részben nagy hiányok tátonganak még országszerte. Egész vidékek vannak, ahol hal egyáltalán nem vagy alig kapható csak. A *teherautó* képessége a halpropaganda szolgálatában távolról sincs kihasználva, pedig az elviheti az élőpontyot, mint mozgó halkereskedőcég, a vizektől távoli falvakba is, a hét bizonyos napján, és — úgyhisszük — nagyon sok ilyen körút fele úttjáról már üresen futna haza. Ez csak szervezés, agitálás, élelmesség és nem utolsósorban persze, tőkebefektetés és reszkírozás dolga.

Ha nem megy a hegy Mohamedhez, akkor Mohamed menjen a hegyhez! Budapesten a halkereskedők minden tiltakozása és a törvényes tilalom ellenére ma is *háznak a hallal, teljes sikerrel.* Ez is csak azt bizonyítja, hogy a *közönség megveszi azt, amihez könnyen hozzáfér.*

A minőségi termelés tekintetében, ahol ebben valóban kifogások lehetnek esetleg, véleményünk szerint a helytelen népesítés, a túlzott kukorica-etetés, valamint a fajta degeneráltsága (az előbbiekből következhet be) a hiba okai. Az ivatás sikerének bizonytalansága, helyesebben kiszámíthatatlansága is bajokat okoz, ha tóban ivatunk, ahol kétnyaras apró halak vannak, melyek közt esetleg háromnyaras degenerált halak is lehetnek, melyek lévnek, s a termést teljesen bizonytalanná teszik úgy mennyiség, darabszám, mint minőség dolgában. A Dubisch eljárás minőségi termelés esetén feltétlenül előnyösebb, mert így az ivadék származásához nem fér kétség és ha olyan tóba helyezzük át a zsenge ivadékokat, ahol öregebb pontyok nincsenek, akkor ősszel is biztosak lehetünk egygyarassá fejlődött halaink kétségtelen nemességéről.

Be kellene vezetni a legkiválóbb fajtákat tenyésztő gazdaságokban, esetleg egy — sajnos nem lévő — kísérleti tógazdaságban a szikzacskós és zsenge, garantált nemes pontyivadék *eladásra való termelését és árusítását*, május hónapban, évente. Ez esetben *rendkívül olcsón* juthatnának kisebb tógazdák is legelsőrangú származású ivadékokhoz, olyanhoz, amelynek súlya úgyszólván nincs, az ivatással pedig ezeknek nem is kellene feltétlenül foglalkozniuk.

Az ilyen ivadék szállítása kisebb edényekben sok ezer számra történhet. Sok belőle a veszteség, de viszont annyira olcsó lehet, hogy a szükségelt egyszázal tízszere sem jelent anyagi áldozatot s még az új sokat, ha az egész szállítmány elpusztulna és azt újra kellene megvásárolni. Dr Unger Emil.

A békési halívó telep.

A „Halászat“ f. évi március hó 15-iki számában vitéz Illésy Zoltán értékes cikket közöl „Folyóvízi halaink védelme és szaporítása.“ címmel, amelyben többek között rólam is megemlékezik. Mivel ez a cikk hézagosan hozza a részemről még 1930 november hó 5-én és 1931 augusztus hó 1-én a földművelésügyi minisztériumhoz felterjesztett javaslataimat, engedjék meg nekem, hogy azokat kipótolhassam.

Ugyanis hivatkoztam emlékirataimban, a folyóvízi halaknak ivási védelmük és szaporodásuk érdekében, mesterséges ivótelepek létesítésére *négyféle tervet mutat-tam be*, amelyek közül kettő azonos s csak a megfelelő folyóparti terep elhelyezkedése teszi őket némileg különbözövé. A jelzett cikk *csak az I. sz. tervet említi meg* azzal, hogy a cikkíró által bemutatott helyszínrajzhoz „hasonló rendszerű hullámtéri ivótelepek berendezését ajánlottam, — azon eltéréssel, hogy *körültöltéshez helyett* a folyómeder felé lépcsőzetesen, — több platóval bíró területet vettem tervbe“.

Nem említette meg idézett cikk *a II. és III. sz. halívó és halnevelő terveimet*, amelyek már „*körültöltés-zéssel*“ bírnak, amennyiben ezt már magából *a magasabb partszélből lehet a legkönnyebben kiképezni* és tulajdonképpen ezt igyekszik pótolni a békési halívó telepnél *a megmaradt nyári gát*. Ez a terv a természetes partmélyedés felhasználását mutatja be, csak bizonyos *kisebb kiképzéssel*. Zsilippel pedig éppúgy el van látva, mint a bemutatott békési halívó telep.

Az általam javasolt *IV. sz. terv* pedig már — nagyobb költségmegtakarítás szemelőttartásával — teljesen a természet által nyújtott földalakulatot, tehát *a meglevő természetes mélyedést* használja fel a mesterséges ivó- és halnevelő telep létesítésére. Ugyancsak zsilippel van ellátva, hogy az az anyaggyökkel akadály nélkül bármikor összeköttetésbe kerülhessen. Tehát a békési ivó- és halnevelő telep már hasonlít a legutóbbi, azaz *IV. sz. tervemhez*, azzal a különbséggel, hogy összes terveimben *kubik- és anyaggödröket* csak kivételes szükségből és célszerűbb mélyedések híján használok föl. Továbbá, hogy tanulmányaimban és tapasztalataimban mindig azt a fontos halélettani alapon nyugvó célkitűzést szolgáltam, hogy mindenkor *a természetes halszaporodás* elősegítésének kell az útját egyengetnünk, nem, mint a békési ivó- és halnevelő telepnél, amely *a mesterséges halszaporítás* célját szolgálja. Hogy melyik módszer a természetesebb, életképebb és olcsóbb, annak részletes kifejtésével ezúttal nem foglalkozom.

Felhozom még, hogy míg az *I. sz. terv a magasabb és hosszantartóbb vízállásokkor* tesz megfelelő szolgálatot az ivások elősegítésére s halnevelő szerepe kisebb és bizonytalanabb, addig a *II., III. és IV. sz. terv* már az elívások megsegítésén kívül, nagyobb halnevelésre is alkalmas és ezt a feladatát *a gyorsabban elhúzó áradásoknál* is szépen betölti.

Megemlítem végül, hogy a közérdek szempontjából még 1931. november hó 7-én kértem ezen nagyobb szabású tanulmányomnak a „Halászat“-ban való közzétételét, de azt a lap korlátozott terjedelme miatt a szerkesztőség megvalósítani nem tudta.

Mindentől eltekintve, már az is nagy eredmény, hogy folyóvízi halállományunk szaporításának javítására, — bár javaslataimtól nagyon eltérően, — megtörténtek az első megértő lépések. Nagy hálával és köszönettel tartozunk ezért a földművelésügyi minisztériumnak, türelmesen várva azt az időpontot, amidőn majd a

természeti és gyakorlati alapon nyugvó mesterséges halívó- és halnevelő telepek életrevalóságát és eredményes működését bizonyítani fogja ilyenek fokozottabb s a többi folyóvizeken való létesítése is.

L. Kiss Aladár.

Magyarország halászati földrajza.

Írta: Homér Janka.* (Folytatás.)

A Dunán kat. holdanként 2—3 pengőt fizetnek, míg a Tiszán a holdankénti bér 1—2—3 pengő közt váltakozik.

Igen kedvezőek a viszonyok a Körösökön, ahol 4 sőt 8 pengőre emelkedik a kat. holdért fizetett bér. E vizek valóban kiváló halászterületek is. Míg a Tisza az újabb időben bizony nagyon leromlott. Legjobb részei manapság a holtágak, amelyekért megadják holdanként a 4·5—6·5 pengőt is.

Tehát úgy nagyjából megfelelnek ezek az adatok a jövedelmek nagyságának is, s mivel erre vonatkozólag egyéb hiteles adathoz hozzájutni nem lehet, meg kell az így alkotható képpel elégedni.

Hogy a halastavak mennyit jövedelmeznek azt a tógazdák zárkózottsága miatt nem sikerült feldolgoznom. Azonban, hogy az egész halászat, tehát úgy a nyíltvízi, mint a haltenyésztés milyen jövedelmi forrása az országnak, azt a kiviteli statisztika alapján fogom megvilágítani. 1920—1931-ig a statisztikai havi közleményekben található meg a kivitel és a behozatal mennyisége.

1920-ban kivittek friss halat összesen 232 q-t. Ezt mind Ausztriába.

1921-ben januártól decemberig kivittek 877 q élő halat. Ebből Ausztriába 817 q-t, Jugoszláviába 60 q-t.

1922-ben januártól decemberig kivittek összesen 4.256 q halat. Ebből Ausztriába 1.840 q-t, Cseh-Szlovákiába 1.906 q, Romániába 322 q, Olaszországba 38 q-t, egyéb országokba 150 q-t.

1923-ban kivittek januártól decemberig összesen 6.757 q-t. Ebből Ausztriába 2.912 q-t, Cseh-Szlovákiába 3.566 q-t, Romániába 13 q-t, Olaszországba 54 q-t, egyéb országokba 212 q-t.

1924-ben kivittek januártól decemberig összesen 12.536 q élő halat, amiből Ausztriába 3.170 q-t, Cseh-Szlovákiába 2.520 q-t, Jugoszlávia 6 q-t, Németország 2.954 q-t, Svájc 115 q-t, Olaszország 82 q-t, Lengyelország 3.688 q-t kapott.

1925-ben friss édesvízi halat kivittek a statisztikai közlemények szerint összesen 8.642 q-t, 1.024.522 P értékben. Ebből Ausztriába 2.979 q-t, Romániába 3 q-t, Jugoszláviába 62 q-t, Németországba 633 q-t, Svájcba 24 q-t, Olaszországba 5 q-t, Lengyelországba 2.898 q-t.

1926-ban a kivitel összesen 10.599 q friss édesvízi hal volt, 1.717.038 P értékben. Ebből Ausztria kapott 1.945 q-t, Cseh-Szlovákiába 2.655 q-t, Németországba 2.316 q-t, Olaszországba 6 q-t, Lengyelországba 3.650 q-t szállítottak.

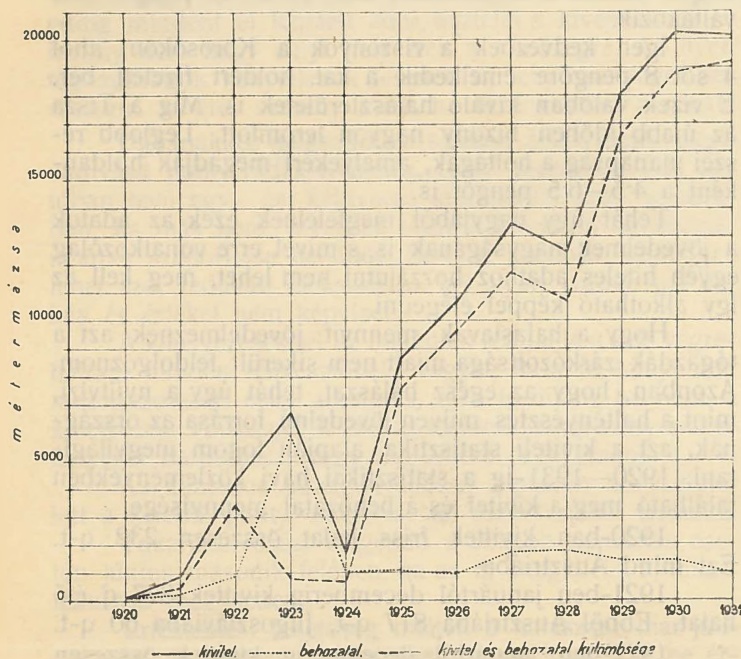
1927-ben kivittek édesvízi friss halból összesen 13.494 q-t, 2.159.040 P értékben. Ebből Ausztria kapott 1.844 q-t, Cseh-Szlovákia 2.190 q-t, Jugoszlávia 310 q-t, Németország 4.088 q-t, Svájc 5 q-t, Olaszország 17 q-t, Lengyelország 5.040 q-t.

1928-ban (Stat. közl. 107. old.) némi csökkenés volt a kivitelben összesen 12.459 q édesvízi friss hal

*Szerző értekezéséből a magyar halászat történeti részét, továbbá egyes — olvasóink előtt közismert dolgokat tárgyaló — részeket kihagytuk, tehát azt csak bő kivonatban közöljük. A szerk.

szerepelt, 2,544.400 P értékben. Ebből Ausztriába vittek 2.580 q-t, Cseh-Szlovákiába 2.662 q-t, Romániába 70 q-t, Jugoszláviába 228 q-t, Németországba 2.705 q-t, Svájcba 5 q-t, Olaszországba 7 q-t, Franciaországba 1 q-t, Nagy-Britanniába 7 q-t, Lengyelországba 4.457 q-t.

1929. évben a kivitel erősen fellendült összesen 18.039 q szerepelt, mely megfelel 3,667.800 P értéknek. Ebből Ausztriába vittek 2.770 q-t, Cseh-Szlovákiába 2.346 q-t, Romániába 25 q-t, Jugoszláviába 172 q-t, Németországba 5.729 q-t, Svájcba 20 q-t, Olaszországba 21 q-t, Lengyelországba 6.956 q-t.

1930-ban a kivitel elérte maximumát összesen 20.258 q édesvízi friss hallal, 3,342.570 P értékben. Ebből Ausztriába 4.012 q-t, Cseh-Szlovákiába 1.940 q-t, Romániába 2 q-t, Jugoszláviába 1 q-t, Németországba 5.721 q-t, Svájcba 23 q-t, Olaszországba 23 q-t, Franciaországba 1 q-t, Lengyelországba 8.535 q-t.

Végül 1931-ben januártól decemberig kivittek összesen 20.125 q édesvízi friss halat 2,465.000 P értékben. Ebből Ausztria kapott 6.666 q-t, Cseh-Szlovákia 729 q-t, Románia 98 q-t, Németország 7.498 q-t, Lengyelország 4.931 q-t.

Figyelemmel kísérve tehát ez utóbbi évek statisztikai adatait örömmel kell megállapítanunk azt a csodálatos és gyors emelkedést, amit a halkivitelünk 1920-tól 1931-ig elért. 1920-ban az egész kivitel szerény 232 q, míg 1931-ben már 20.125 sőt előtte való évben 1930-ban 20.258 q a kivitt édesvízi friss hal, mely pl 1930-ban 3,342.570 pengőt hoz be külföldről. Amint látjuk e 11 év alatt a halpiacunk a külföldön mind több országra kiterjed. Ezek közül legjelentősebb volt az utolsó évek alatt Lengyelország, mely még 1930-ban majdnem a fele export halunkat átvette. Azonban mint már az előzőkben említettem Lengyelország most már idegenkedik a magyar árutól, mert hazai tenyésztőinket a lengyelországi haltenyésztők veszedelmes versenytársának tartja, úgyhogy már 1931-ben jóformán a fele mennyiségű halat engedte csak be. Állandó halpiacunk Ausztria, hova mindig nagyobb mennyiségű édesvízi halat exportálunk így 1931-ben már 6.666 q-t, ami ez évben a lengyelországi exportunkat jóval felülmulta. Nagy mennyiségű halat értékesítünk Németországban is, ahol nagyon szeretik az ízletes és szépen

fejlett magyarországi pontyokat. Ennek magyarázata az, hogy a hazánkban tenyésztett pontyfajták kiváló gyors növekedésségűek, tetszetős formájúak és kedvezőbb klímánk alatt ugyanannyi idő alatt a német pontyok kétszeres súlyát is elérhetik. Már jóval kisebb a jelentősége a csehországi exportunknak, a többi államok pedig teljesen jelentéktelenek a halkivitel szempontjából. Természetesen az osztrák halpiac jelentőségének méltatásánál erősen hangsúlyozni kell közelségét is, ami semmi árunál sem olyan jelentős körülmény, mint a halnál, amelyet igen költségesen lehet csak élve szállítani s ez tekintélyes kockázattal is jár.

A grafikonon feltüntettem 1920-tól 1931-ig exportunk váltakozását, itt aztán szemléltetően előtűnt a kép, milyen nagy az emelkedés.

Most, hogy megismertük halexportunk jelentőségét, lássuk mennyi a behozatal az édesvízi friss halból métermázsákban és hogy az import és export között milyen a viszony, mennyi marad az export javára.

Itt már nem részletezek országok szerint, hiszen nálunk a friss halbehozatalnak alig van jelentősége.

1920-ban nem hoztak be semmi friss halat, itt tehát az export dominál 232 q.

1921-ben behoztak 309 q-t, kivittek 877 — 309 = 568 q.

1922-ben behoztak 908 q-t, kivittek 4.256 — 908 = 3.348 q.

1923. évben behozatal 5.928 q, kivitel 6.757 — 5.928 = 829 q.

1924. évben behozatal 963 q, kivitel 12.536 — 963 = 11.573 q.

1925. évben behozatal 1.056 q, kivitel 8.642 — 1.056 = 7.586 q.

1926. évben behozatal 941 q, kivitel 10.599 — 941 = 9.658 q.

1927. évben behozatal 1.735 q, kivitel 13.494 — 1.735 = 11.759 q.

1928. évben behozatal 1.751 q, kivitel 12.459 — 1.751 = 10.708 q.

1929. évben behozatal 1.488 q, kivitel 18.099 — 1.488 = 16.611 q.

1930. évben behozatal 1.417 q, kivitel 20.258 — 1.417 = 18.841 q.

1931. évben behozatal 918 q, kivitel 20.125 — 918 = 19.207 q.

A grafikon görbéi feltűntetik a kivitelt, a behozatalt és azt is, hogy mennyi volt a többlet az export javára 1920-tól 1931-ig.

Hogy hazánk területén mennyi a halfogyasztás, arról pontos adatok nincsenek. Tekintve, hogy kb. 75.000 q-ra becsülük az évi haltermelést, ebből kimegy külföldre 20—25 ezer q, így azután a belföldi halfogyasztásra, még ha az importot beszámítjuk is, 50 ezer q-nál több nem esik. Hogy ez hogyan oszlik meg, szintén lehetetlen pontosan megállapítani. Általában a nagyobb városokban nagyobb az egy személyre eső halfogyasztás. Ez természetes is, hiszen a városi emberek jórésze manapság már tisztában van azzal, hogy milyen fontos a szervezetnek ez a vitamindús táplálék. Érdekes körülmény, de könnyen érthető is, hogy a kisebb helyi piacokra nem viszik be a legjobb minőségű árut, hanem a legjavát Budapestre, vagy az exportra szánják. Így aztán azok a gazdasszonyok, akik ragaszkodnak a legprimább áruhoz, ezt sok kisebb helyen nem tudva megkapni, vagy lemondanak teljesen a halételek készítésé-

ről, vagy ha módjukba van, Budapestről hozatnak. Lehet mondani, hogy több nagy vidéki városban sem árulják mindig azt a minőségű első halat, mint Budapesten vagy aminőt exportálnak. Sokszor hallani panaszt pl a Balaton mellett nyaralóktól, hogy egyáltalában nem tudnak elsőrendű nagy fogast kapni, míg Bécsben minden nehézség nélkül meg kapják ezt. Érthető azonban, hogy a haltermelők szívesebben adják az áru javát a budapesti halkereskedőnek, aki jóval nagyobb mennyiséget képes állandóan elhelyezni, mint a vidéki halárusoknak, akiknek forgalma bizonytalan és csak kisebb mennyiségre szorítkoznak. Ha a halkereskedelmet jobban lehetne decentralizálni és így országsszerte megszervezni, akkor valószínű, hogy jóval nagyobb lenne a belföldi halfogyasztás, sokkal jobban elterjedt táplálék lenne a hal, mint jelenleg. Érdekes az is, hogy sok helyen a halászköz drágább áron adják kicsiben a halat, mintha azt a budapesti halpiacról hozatnák, ami szintén a vidéki halfogyasztás rovására történik.

A Budapest székesfőváros statisztikai és közigazgatási évkönyve alapján 1928—1931 decemberig kimutatam a Budapestre érkezett s az innen elszállított halak és rákok mennyiségét, amiből egyúttal következtethetünk a fővárosban elfogyasztott halmennyiségre is.

1928-ban Budapestre érkezett 25.771 q hal és rák (ebből vasúton 23.288, hajón 2483 q), elszállítottak Budapestről 1074 q-t. Maradt tehát a halfogyasztóknak 24.697 q.

1929-ben Budapestre érkezett 29.907 métermázsa (vasúton 21.239, hajón 8668 q), elszállítottak Budapestről 1340 q-t. Maradt tehát 28.567 q.

1930-ban Budapestre szállítottak 25.811 q-t, elszállítottak 1244 q halat és rákot. Maradt tehát helybeli fogyasztásra 24.567 q.

1931-ben csak decemberig szállítottak 20.902 q halat és rákot Budapestre, decemberben érkezett 12297 q tehát ez összesen 23.199 q. Elszállítottak decemberig 993, decemberben 742 q-t, ez összesen 1735 q. Maradt tehát 19.167 q a fővárosi fogyasztásra.

Amint látjuk tehát a budapesti halfogyasztás némely esztendőben több mint 50%-a az egész ország halfogyasztásának, így különösen 1929-ben volt igen nagy a főváros halfogyasztása, mikor fentiek szerint kb. 75%-a volt az összes halfogyasztásnak. Így Budapesten egy személyre 2,5 kg halhús fogyasztás esik, míg amint tudjuk az egész ország átlaga 0,5 kg. Ebből azonban az is következik, hogyha Budapestet kivonjuk az átlag számításból, akkor a fejadag még 1/2 kg-nál is jóval kisebb lesz.

Bizonyosra vehető azonban, hogy ez a statisztika Budapest halfogyasztását a valóságosnál nagyobbak tünteti fel, vagy az innen elszállított halmennyiség a valóságban jóval nagyobb a feltüntetetté.

A közölt statisztika szerint Budapest nélkül még 0,25 kg-ot sem tenne ki az egy személyre eső hal adag évente. Maga Budapest pedig nagyobb mennyiséget venne fel, mint amennyit külföldre szállítunk.

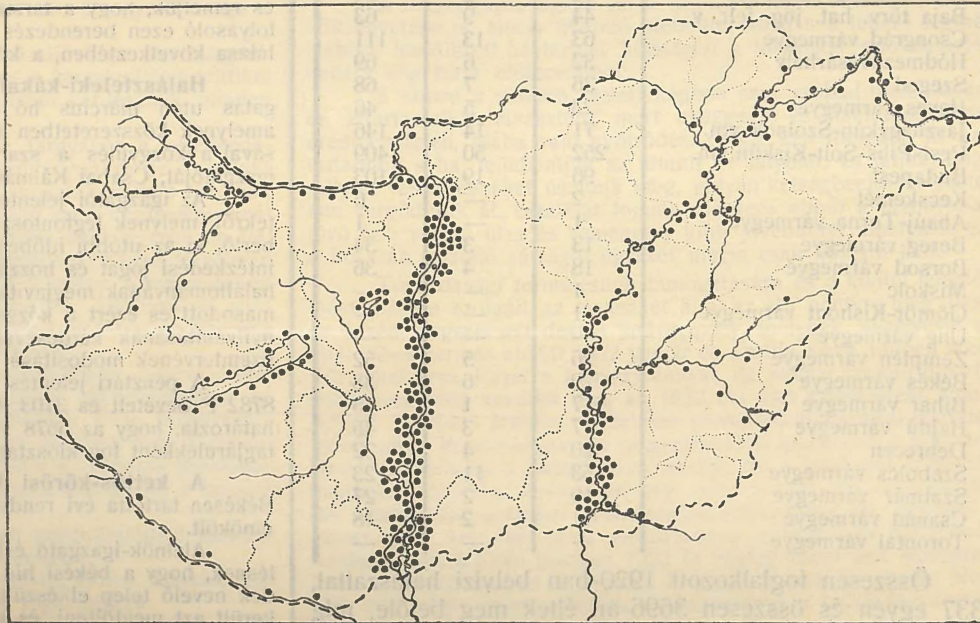
Budapest halbehozatalával foglalkozva, szükségesnek látom egynéhány esztendőre visszamenőleg az át-

lagos halárakat is ismertetni a Budapest székesfőváros statisztikai évkönyve adatai alapján.

Édesvízi élőhal átlagára:

Év	1914	1925	1926	1927	1928	1929	1932 nov.
Ponty dunai nagy	2:80	3:69	3:29	3:04	3:03	3:36	1:60
" kicsi	2:33	2:79	2:58	2:57	2:62	3:26	0:70
Harcsa nagy	4:90	6:19	6:05	6:09	5:79	5:88	3:40
" kicsi	3:56	4:84	4:77	5:07	4:62	4:85	2:80
Csuka nagy	3:24	3:36	3:60	3:26	3:25	4:85	1:40
" kicsi	2:51	2:56	2:72	2:63	2:57	3:39	1:00
Süllő dunai	4:97	4:83	5:10	5:25	6:40	6:40	4:00-1:40
Fogas	—	—	—	—	—	—	7:00-2:80
Kárász	2:02	1:92	1:83	1:97	1:99	1:98	0:70-1:20
Compó	2:47	2:41	2:53	2:38	2:31	2:54	0:90-1:20
Márna	2:53	2:81	2:64	2:64	2:40	2:81	— — —
Keszeg	1:88	1:73	1:66	1:46	1:00	1:35	0:40-1:00
Kecsege nagy	5:44	4:21	4:25	4:21	4:10	4:50	— — —

Amint látjuk az árjegyzék végén feltüntetett jelenlegi halárak, melyet a „Halászat“ multévi november 15-ki számából vettem, nagybani árak, s így nem alkalmasak a többivel összehasonlításra. Tudjuk azonban, hogy az elmúlt évek átlagárához viszonyítva, egyes halfajok ki-

A Csonka-Magyarországon halászattal foglalkozó egyének megoszlását feltüntető statisztikai térkép.

csinybeni ára is csaknem egyharmadára csökkent. Még a legjobban tartja az árat a fogas és süllő, de ezekből aránylag igen kis mennyiség is jut a piacra.

Hogy mint gazdasági ág jelentős hazánk halászata, az már az eddigiek alapján eléggé kitűnik. Lássuk most azt a kérdést, hogy mint *foglalkozási ág* is jelentős-e? Itt mértékül sajnos csak az 1920-as népszámlálás adatait használhatom, tekintve, hogy az 1930-as népszámlálás adatai még nincsenek feldolgozva s így ezekhez még nem lehet hozzájutni.

1920 óta pedig halászatunk nagyon sokat fejlődött. Ha talán maga a nyíltvízi halászat nem is, de a tógazdaságok csak 1920 után kezdtek erősen szaporodni. Így az 1920-as népszámlálás alapján bemutatott kép ma már nem egészen hű. Tekintve azonban, hogy a nyíltvízi halászaton sok változás nem történt, mert nem sok ok volt rá, hogy a hivatásos halászok száma növekedjen, viszont a nagymértékben fejlődésnek indult tógazdálkodás sok embert nem foglalkoztat, úgy megközelítőleg mégis meg fog felelni térképem a valóságnak. E térkép feltünteteti, hogy törvényhatóságon-

ként, megyenként hányan foglalkoznak halászattal. A térképen 1 pont megfelel 5 kereső halászembernek. A következőkben közlöm úgy a keresőhalászok számát törvényhatóságoként, mint az ezek által eltartott személyek számát s egyúttal feltüntetem, hogy hány pont jut az előbbieken alapján egy-egy vidékre.

Törvényhatóság	Kereső	Pont	Eltartott
Baranya vármegye	58	12	81
Fejér vármegye	121	24	244
Győr vármegye	14	3	19
Győr törv. hat. jog. felr. város	24	5	9
Komárom vármegye	9	2	29
Moson vármegye	15	3	24
Somogy vármegye	69	14	160
Sopron vármegye	3	1	4
Tolna vármegye	165	33	237
Vas vármegye	5	1	10
Veszprém vármegye	24	5	24
Zala vármegye	26	5	46
Esztergom vármegye	23	5	15
Hont vármegye	8	2	17
Nógrád vármegye	—	—	—
Bács-Bodrog vármegye	12	2	28
Baja törv. hat. jog. felr. v.	44	9	63
Csongrád vármegye	63	13	111
Hódmezővásárhely	32	6	69
Szeged	36	7	68
Heves vármegye	23	5	46
Jásznagykún-Szolnok vm.	71	14	146
Pest-Pilis-Solt-Kiskún vm.	252	50	409
Budapest	96	19	103
Kecskemét	2	—	6
Abaúj-Torna vármegye	1	—	1
Bereg vármegye	13	3	34
Borsod vármegye	18	4	36
Miskolc	1	—	—
Gömör-Kishont vármegye	1	—	—
Ung vármegye	—	—	—
Zemplén vármegye	26	5	52
Békés vármegye	29	6	38
Bihar vármegye	7	1	15
Hajdú vármegye	17	3	45
Debrecen	20	4	32
Szabolcs vármegye	53	11	123
Szatmár vármegye	10	2	27
Csanád vármegye	11	2	18
Torontál vármegye	—	—	—

Összesen foglalkozott 1920-ban belvízi halászattal, 1337 egyén és összesen 3696-an éltek meg belőle, míg ugyanekkor haltenyésztéssel 58-an foglalkoztak. Ezek így nem olyan nagy számok, de nem kell elfelejteni, hogy a statisztikai kimutatás csak azokat vette fel, akiknek főfoglalkozása a halászat. Ha a számokat egybevetjük a helyenként kitermelt hal mennyiségével, kitűnik, hogy a halászat jórészt szezon-foglalkozás, tehát adhoc-munkaként űzik.

Sok ember él meg ezenkívül halszállításból, kereskedésből is, tehát ilyen kis országban, mint most a miénk, a halászat mint foglalkozási ág is eléggé jelentékeny.

(Folyt. köv.)

TÁRSULATOK—EGYESÜLETEK.

A tiszzaeszlár-taktaköz-tiszadadai halászati társulat f. évi március hó 5-én Tiszalökön tartotta meg rendes évi közgyűlését, melyen Szomjas Gusztáv alelnök-igazgató elnökölt.

Az 1932 május hó 25-én tartott közgyűlésre vonatkozó miniszteri leirat felolvasása után a közgyűlés elhatározta, hogy a Tisza folyó halállományát veszélyeztető fenékhorgászat országos rendezése tárgyában felirattal fordul a földművelésügyi miniszter úrhoz. A lejárt haszonbérleti szerződéseket újabb árverezés útján halárák alapján hat esztendőre fogja megkötni. Elhatározta továbbá a közgyűlés alapszabály és üzemtervének módosítását is, melynek megvitatására három tagú bizottságot küldött ki. A zár-

számadás és költségelőirányzat tárgyalása, valamint a fenti tárgyak feletti határozathozatal a június hó folyamán tartandó közgyűlésen fog megtörténni.

Marosvizi halászati társulat folyó évi március hó 7-én, Makón tartotta meg rendes évi közgyűlését, amelyen Kotsis István elnökölt. Az igazgatói jelentés meghallgatása után határozott a közgyűlés az 1933 évi költségelőirányzatra vonatkozólag, melyet 4800 P bevétellel és 160 P központi igazgatási költséggel fogadott el. Elhatározta továbbá a közgyűlés a társulat üzemtervének módosítását is, melynek előkészítésével Ringenbach Gyula igazgató urat bízta meg. A közgyűlés foglalkozott továbbá azzal a gondolattal, hogy a folyton ismétlődő halászati haszonbér leszállítási kérések megszüntetésére az újabb haszonbérleti megállapodásokat bizonyos halmennyiségnek megfelelő pénzüsszegben kösse meg.

A pereszugi halászati társulat ezidei évi rendes közgyűlését március hó 10-én, Mezőtúron tartotta, melyen Epstein Géza elnökölt.

Az 1932. évi zárszámadást a közgyűlés 1064 P bevétellel és 717 P kiadással fogadta el és a 836 P maradvány tagsági jutalékként való kiosztását határozta el.

Hosszas és beható tanácskozás tárgyát képezte a társulati víz felső végén építendő ivadék nevelő tó létesítésének kérdése, melyet a felsővidéki parti birtokosok, dacára a jelentős állami támogatásnak, erősen elleneztek. Az ez ügyben megejtett szavazásnál azonban a többség az ivadéknivelő tó létesítése mellett döntött. Azóta már a vízjogi engedélyezési tárgyalás is megvolt és reméljük, hogy a társulati vizek halállományát jótékonyan befolyásoló ezen berendezés megépítése, a felső-vidékiek jobb belátása következtében, a közel jövőben meg is fog valósulni.

Halászteleki-kákafoki halászati társulat, három évi hallgatás után március hó 17-én tartotta rendes évi közgyűlését amelynek közszeretében álló elnöke gr. Bolza Gézának lemondásával a közgyűlés a szarvasi középfokú mezőgazdasági iskola igazgatóját, Csabai Kálmánt választotta meg elnökéül.

Az igazgatói jelentés beszámoló az elmúlt 3 év alatt történekről, melynek legfontosabb eseménye, hogy a halászati haszonbérlet, ki az utóbbi időben zárgondnokság alatt volt, visszanyerte intézkedési jogát és hozzájárult a halászati berendezések és vizek halállományának megjavításához. Az orvhalászat nagyon elhatalmasodott és ezért a közgyűlés a társulat vizeinek zárt vízé való nyilvánításának kérdésével foglalkozott. A közgyűlés a társulat üzemtervének módosítását elhatározta.

A pénztári jelentés 1930. év második felétől kezdődőleg 8782 P bevételt és 3103 P kiadást mutatott ki. A közgyűlés elhatározta, hogy az 5678 P-t kitevő maradványból 4732 pengőt tagjárulékként fog kiosztani.

A kettős-körösi halászati társulat március hó 27-én Békésen tartotta évi rendes közgyűlését melyen dr Sebők Elek elnökölt.

Alelnök-igazgató évi jelentése során bejelentette a közgyűlésnek, hogy a békési híd és Povád között létesített halivó és ivadék nevelő telep elkészült, a közelmúltban volt árvíz vízzel sikerült azt megtölteni, és így teljesen készen van az anyapontyok befogadására, melyeket a közel jövőben további állami támogatásként ingyen fog megkapni.

Az 1932. évi zárszámadás tárgyalása során tudomásul vette a közgyűlés, hogy a bevétel 7846 P-t, a kiadás 5710 P-t, és így a maradvány 2959 P-t tett ki. A közgyűlés elhatározta, hogy a maradványból haszonrészesedésként 2445 P-t tagjai között oszt ki.

Az 1932. évi költségelőirányzatot a közgyűlés 7849 P bevétellel és kiadással irányozta elő, melyben egy újabb halivó és ivadéknivelő telep létesítési költségei is bennfoglaltatnak. H.

A balatoni halászati társulat f. évi március hó 17-én választmányi ülést és rendes évi közgyűlést tartott Siófokon.

A választmányi ülés megnyitása előtt elnököl báró Inkey Pál meleg szavakban búcsúztatta el a választmány kimagasló tagját, Gaál Gasztont, akinek munkája a társulat jövőjében rendkívül fog hiányozni s aki a Balaton régi rajongója és lelkes munkása volt. A választmány mély kegyeletének jeléül Gaál Gaszton emlékeit jegyzőkönyvileg örökítette meg és a közgyűlésnek javaslatba hozta, hogy Gaál Gaszton szobrára mint rendkívüli adományt 500 pengőt juttasson el a szobor-bizottsághoz.

A Balaton halászatának minden ágazatát felölelő és terjedelmes igazgatói jelentést a közgyűlés egyhangúlag elfogadta. Az 1932. évi zárszámadás 69.975 P 66 f bevétellel és 69.625 P 51 f kiadással, továbbá az 1933. évi költségvetés 65.657 P 79 f bevétellel és 65.346 P 57 f kiadással egyhangúlag elfogadott; a felmentvény az elszámoló igazgatónak megadott.

A tisztviselői kar mandátuma lejárván a közgyűlés a régebbi tisztviselői kart csekély eltéréssel három évre teljes egészében újból megválasztotta.

A Magyar Horgászszövetségnek abbéli kérelmét, hogy egy- séges horgászengedély adassék ki, amely úgy a Balaton partján minden részére, mint a to egész területére érvényes legyen, a közgyűlés akként intézte el, hogy az átalános horgászjegyet csupán külföldiek részére engedélyezi s felhatalmazta az elnök- séget, hogy az engedély részleteit az érdekelt részvénytársaság- gal tárgyalja le.

Az Országos Halászati Egyesület f. évi március hó 23-án választmányi ülést tartott, amelyen jelen voltak Tomcsányi V. Pál elnöke alatt: vitéz báró Szurmay Sándor, Répássy Miklós ale- nőkök, Corchus Zoltán, Dietzl Lajos, dr. Dobránszky Béla, gróf Festetics Sándor, dr. Goszthonyi Mihály, Hirsch Géza, dr. Hoffmann Ede, dr. Iklódi Szabó János, dr. Isgum Ádám, dr. Kovács Vilmos, Kuttner Kálmán, dr. Lukács Károly, dr. Paluzsa László, Purgly Pál, Stieber Antal, dr. Unger Emil, id. Zimmer Ferenc és ifjabb Zimmer Ferenc választmányi tagok, Fischer Frigyes igazgató, vitéz Illésy Zoltán titkár és Németh Endre pénztárnok.

Elnök üdvözlö a választmány tagjait s a gyűlés megkezdése előtt megemlékezik azon veszteségről, mely az egyesület választ- mányát Szalkay Zoltánnak f. évi február 28-án történt hirtelen elhunytával érte.

Igazgató a választmányi ülésen beszámol az egyesületet érintő kérdésekről:

1. Az egyesületet leginkább foglalkoztatja a német váme- melés kérdése. A mult választmányi ülés határozata alapján az egyesület nevében kérvényt intéztünk a külügyminiszter úrhoz azíránt, hogy a német várn régi mervének visszaállítása érdekében támogatását biztosítsa. A külügyminiszter úr Önagyméltósága e támogatását meg is ígerte.

Ezidőszert a helyzet az, hogy a közeljövőben jön Magyar- országra Waldeck német titkos tanácsos a kereskedelempolitikai tárgyalásokra. Ekkor kerülne sorra a halvám kérdésének minden részletre kiterjedő tárgyalása.

2. A jegelt hal tarifakedvezménye tárgyában a kereskede- lelemügyi minisztériumhoz intézett beadványunkra az a válasz érkezett, hogy a jegelt halküldemények áruosztályba való sorolása alkalmából már figyelembe vétetett az, hogy ezen küldeményeknél aránylag nagyobb súlyú csomagolóeszközök szükségesek és 100 kg-os küldeményeknél 40 kg-ot, mint göngyöletet és jeget figyelmen kívül is hagyják. Ezenkívül most még a kérvény következtében az államvasút utasítást nyert, hogy keszegre, kárászra és apró kevert halra a jelenleg érvényes díjtételeket 20 %-al csökkentve alkalmazzák — budapesti forgalom kivételével.

3. A budapesti szállodások és vendéglősök ipartestületét azíránt kerestük meg, hogy a halfogyasztás előmozdítására az étlapokon a halak vendéglői árát mersékeljék. Ezen megkeresés- sünkre azt a választ küldték, hogy azt március 1-én tartandó ülésükön ismertetik az előjáróság tagjaival s a „Magyar Szállodás és Vendéglős” c. hivatalos közlönyük útján a kérelemről a tagokat is értesítik.

4. A választmány által elhatározott ponty-fejlődési kísérle- tekre több tógazdaság bejelentette részvételét.

5. Tagokul jelentkeztek: Bernát István, Böhm László, Ro- senberg Aladár és Szeged sz. kir. város tógazdasága.

A választmány a jelentésnek 1—4 alatt felsorolt pontjait tudomásul veszi, az 5. alatt felsoroltakat pedig a közgyűlés utó- lagos jóváhagyása reményében tagokul felveszi.

Igazgató tájékoztatja a választmányt arról, hogy az alakuló tógazda-szövetség alapszabályait br. Biedermann Imre kidolgozta s azt a válas/tmány által kiküldött bizottság többszöri tárgyalás után részletesen megvitatta és egyes pontjaiban módosította. Az így átdolgozott alapszabálytervezetet bemutatták a földművelésügyi miniszter úrnak, aki a szövetség alakítását és célkitűzését helye- selte és támogatását kilátásba is helyezte. A kidolgozott alapsza- bályok leírás alatt vannak, azokat a tógazda-szövetség céljának ismertetése mellett a belépésre vonatkozó felhívás kapcsán meg fogjuk küldeni a tógazdaságok vezetőinek.

Igazgató jelentést tesz az időközben elhalt választmányi tagok helyének betöltésére kiküldött bizottság határozatáról.

Németh Endre pénztárnos betérjeszti az 1932. évi vagyonki- mutatót, valamint az 1933. évi költségelőirányzatot. A választmány az előbbieket változtatás nélkül, az utóbbit némi változtatással helybenhagyja, úgy, hogy az előirányzat végösszege 6500 pengőt fog kitenni.

Id. Zimmer Ferenc egy kompenzációs üzlet körül felmerült visszasságot hoz a választmány tudomására, amikor 1000 q répa- magnak Lengyelországból való behozatalát engedélyezte a kormány, melynek ellenében 1000 q pontynak kellett volna május 1-ig kimenni. A répamag bejött, de a halszállítást vállaló cég a köte- lezettség teljesítésének nem fog megfelelni, sőt már is halasztást kért novemberig.

A választmány kérvénnyel fordul a minisztériumhoz a hasonló esetek megakadályozását kérve.

Illésy.

Az Országos Halászati Egyesület folyó évi március hó 23-án földművelésügyi minisztériumban tartotta meg évi rendes közgyűlést.

Elnök: Tomcsányi V. Pál, jegyző: vitéz Illésy Zoltán.

1. **Elnök:** Üdvözlöm az Egyesület szép számban megjelent tagjait és vendégeinket s bejelentem, hogy egyrészt a f. év már- cius 12-re kitűzött közgyűlés nem volt határozatképes, másrészt, hogy a mai közgyűlés alapszabályaink értelmében a megjelentek számára való tekintet nélkül határozatképes.

A jegyzőkönyv vezetésére felkérem az Egyesület titkárát, annak hitelesítésére pedig Paluzsa László és Zimmer Ferenc tagtársakat.

Felkérem az igazgató urat évi jelentésének előterjesztésére,

2. **Igazgató:** Olyan gazdasági világot élünk, amilyen még nem volt, mióta a világ áll. Bárhova nézünk, a gazdasági élet pilléreit inogni látjuk s elenk mered az elmúlt év keserű csalódásainak sorozata, amely bennünket akkor ért, amikor azt hittük, hogy a világ nagyhatalmainak megegyezése, emberies belátása ha nem is a kibontakozást, de talán az enyhülést mégis meg fogja hozni. Targyalás tárgyalást ért, de a válság megoldása még ma is késik. Persze, hogy ennek hatása a magyar mezőgazdaságra s ennek a miáltalunk kultúrált ágára: a halászatra is lesújtó és számum- szerűen elsorvasztó volt. A kivétel lassan csaknem teljesen meg- akadt, a belső fogyasztás mindig jobban összezsugorodott, a hitel- források elapadtak, a kölcsönök megszűntek, a közterhek az elbir- hatatlanság határát érintették s a mezőgazdaságban a lelket főleg a moratóriumos rendelkezések tartották.

A magángazdaságnak ezt a szomorú képét tükrözi az állam költségvetése is, amely állandó deficittel küzd s a lehető legmé- lyebbre leszállított háztartási költségeit a folytonos adófelemelés dacára alig bírja előteremteni.

S ebben a sötéten festett képen sem szabad bizalmunkat és kitartásunkat elveszteni, mert csüggedni és kishitűnek lenni eredménytelen, hiába való gyötrődés. Össze kell fognunk, ki kell tartanunk s ha fellebentjük az elmúlt év fátyolát, és látjuk, hogy milyen veszedelmeket úszunk meg, milyen kétségbeejtő helyzetek- ken vergődünk át, bizalmat fogunk meríteni ebből a bizonytalan jövő felé vezető útra és reményt a jobb jövőre, amelynek ezt a hosszan húzódó válságot egyszer mégis csak követni kell.

Tógazdasági termelésünk támogatására és a kivétel jelentős elősegítésére szolgált az egyesület által az élő pontyra még 1931. év őszén megszerzett deviza kedvezmény, melynek segítségével az 1931/32-es termés utólját 1932 január és április közti időben sike- rült elhelyezni. Ezzel a kedvezménnyel, de sokkal szomorúbb kör- ülmények közt kezdtük meg az 1932 évi őszi értékesítést, amely mélyen lezuhant árakkal, elzárkózó szomszéd államokkal vonatva indult meg. Rekompenciós tárgyalásokkal iparkodott a kormány életet erőszkolni a pangó kivétel ereibe, de a folytonos erősbödő önellátási törekvés, devizaneheztség, exportkorlátozás elháríthatat- lan akadályokat gördített haltermésünk értékesítése elé. Egyedül a német piac vet fel némi mennyiséget, az előző év kivételének mintegy felét, a többi piacunk 1932 év végéig zárva volt. Elképzel- hető az aralakulás és a termelő helyzetét a mult év végén. Nem volt más hátra, mint erőteljes propagandával a belső fogyasztást fokozni, amely kétségtelenül érezhető eredményeket mutatott fel. Hozzávetőleges becslés szerint Budapest halfogyasztása 1932. év karácsonyán majdnem megkétszerezte az előző év forgalmát. A propaganda költségeit a termelők akként teremtették elő, hogy a 200 kat. holdnál kisebb tógazdaságok kat. holdanként vagy 75 f-t, vagy 15 kg jegelt pontyot, — a 200 kat. holdnál nagyobb tógazda- ságok kat. holdanként 50 f-t vagy 1 kg jegelt pontyot küldöttek be az egyesület által megjelölt helyre; a kereskedő cégek pedig kötelezték magukat, hogy a beküldött jegelt pontyok fejében 50 f-t az egyesület pénztárába szállítanak.

A haltakarmány beszerzése körül az egyesület mult év tavaszán nagy tevékenységet fejtett ki. A takarmányozás céljaira vámmentesen beengedett tengeriből 180 vagont osztott szét a tógazdaságok közt, amelyek ezt a teljesen hiányzó takarmány pótlására használták. Hogy az új termés rozsa boletta nélkül legyen felhasználható az etetésre, az egyesület kérelmére a tógazdák az egyébb mezőgazdaságok kedvezményét kapták meg és boletta nélkül szerezheték be halaik etetésére szükséges takarmányt. Ezzel július második felétől kezdődőleg biztosítható volt az etetés.

A hízalási hitelek meghosszabítása érdekében az Altruista Banknál szintén eljártunk s csak a kedvezőtlen gazdasági viszo- nyok okozták azt, hogy tógazdáink ezt a kedvezményt alig vették igénybe.

A magyar mezőgazdaság nagy seregszemléjén, a tavaszi mezőgazdasági kiállításon 1932 évben is részt vettünk, de a nehéz gazdasági viszonyok miatt a tiszteletdíjak ez évben elmaradtak. Versenyen kívül Corchus Dezső és Zoltán valamint a Magyar Tógazdaságok vettek részt. A versenyen gr. Eszterházy Ferenc tatai és dr. Hoffmann Ede, nagynémetegyházi tógazdaságai I. díjat

kaptak, Ádám Miksa r. t. és Barta Lipótné elismerő oklevelet nyertek.

Tagjaink érdekében a székesfővárosnál, minisztériumoknál, a MÁV igazgatóságánál különböző eljárásokat indítottunk s több beadvánnyal szorgalmaztuk a halászérdekek figyelembevételét. Eljárásunk nem mindig járt sikerrel, de érthető és magyarázható ez azzal, hogy a közületek és vasutak anyagi érdeke legtöbbször szembenáll a magánérdekekkel s az engedékenységnél a magánérdek rendszeren a rövidebbet húzza a közérdekkel szemben.

Hogy halaink a külföldi piacokon versenyképesek legyenek, az egyesület a már említett devizakedvezményen felül a többi mezőgazdasági termék által élvezett kiviteli prémiumot eszközölte ki Lengyel- és Németországba és olyan országokba, amelyekbe kivitelünk még alig volt. A prémiumnak serkentő hatása érezhető volt s még eddig alig felnyitott külföldi piacon is megjelent a magyar hal.

A tógazdasági etetés olcsóbbítása végett a MÁV igazgatóságánál kérelmeztük a csillagfürt szállítási díjának mérséklését és az osztrák malomkonkoly behozatalának megkönnyítését.

A székesfőváros vezetőségénél szorgalmaztuk a fogyasztási adó felülvizsgálását, a nagybani halárusi ásnak az újonnan épített nagybani árucarnokba való kitelepítésének mellőzését, a nehéz viszonyok folytán mindinkább erősödő illegális házalas megfékezését s a forgalmiadó kivetésének szabályozását a bizományi üzleteknél. Utóbbi esetben a pénzügyminisztérium illetékes tényezői ígéretet tettek, hogy a kérdés szabályozása előtt az egyesületet meg fogják hallgatni.

Súlyos bajokban szenvedő nyíltvízi halászaik érdekében eljárt egyesületünk a halászati tilalom felfüggesztése végett. Közbenjárásunk eredményes volt s mindazokon a folyószakaszokon, melyeken az illetékes halászati társulatok a tilalom felfüggesztését kérték, a földművelésügyi miniszter úr megfelelő népesítés ellenében az általános halászati tilalmat felfüggesztette.

Belekapcsolódtunk az év folyamán a Bajorország és Ausztria által kezdeményezett és szép sikerrel biztató haljelölésekbe. A haléletleni állomás útján élénk összeköttetésben álltunk külföldi munkatársainkkal s a jelölések eredménye a tudományos kutató munkát mindenestre előbbre fogja vinni.

Múlt évi halászati kiállításunk után dr Karczag tagtársunk indítványára az egyesület fajtakisérletek elvégzését határozta el s e célra külön bizottságot alakított, amely gödöllői kincstári tógazdaságnál kieszközölte, hogy e célra ingyen tavat bocsát rendelkezésre. Az eszme igen életrevalónak látszik, s az éveken át folytatandó kísérletek igen értékes eredményekkel kecsegtetnének, ha tógazdáink az eszmét felkarolnák. Sajnos, a Halászatban közzétett hirdetés és körlevél dacára az érdeklődés annyira csekély, hogy a célra vezető kísérletek megtartását a közöny nagyon kétéssé teszi.

Évközben a belügyminiszter úr jóváhagyta a közgyűlés ama határozatát, hogy a választmányi tagok számát 24-ről 30-ra emeli. A súlyos idők, felelősségteljes elhatározások szükségessé tették az egyesület cselekvő szervének minél erősebb kiépítését. A belügyminiszteri határozat megérkezése után rendkívüli közgyűlést tartottunk, amely a hat taggá kizárólag független tógazdákat választott, akik a múlt évben indult szezon elején értékes tapasztalatukkal és tudásukkal már nagyban hozzájárultak az egyesület sikeres munkájához.

A múlt év személyi ügyei közül kiemelendő, hogy érdemes alelnökünket, vitéz br Szurmay Sándor, gyal. tábornok Úr Öxcellenciáját a Kormányzó Úr Ófőméltósága a felsőház örökös tagjává nevezte ki.

dr Maucha Rezső, kir. főadjunktus a kir. Pázmány Péter tud. egyetem bölcsészettudományi karán „hidrobiológiai életfeltételek” című tárgykörből egyetemi magántanári képesítést nyert.

dr Hankó Béla, debreceni egyetemi tanár a vallás- és közoktatásügyi miniszter úrtól megbízást kapott, hogy a római nemzeti mezőgazdasági intézet limnológiai osztályán Magyarországot képviselje.

Amidőn a kitüntetetteknek az egyesület legbensőbb jó kívánásait tolmácsolom, hozzáfűzöm azt a mindannyiunk által ószintén átértelt óhaját, hogy a kitüntetést kiki minél hosszabb időn át élvezze.

Szomorú kötelességet kell teljesítenem, midőn bejelentem, hogy a múlt évben a halál több érdemes és munkás tagot ragadott ki körünkéből. Itt nemcsak a naptári évet fogom össze, hanem a mai napig történt gyász eseteket jelentem be időbeli sorrendben.

Elhunyt tagjaink a következők:

- gr Széchenyi Emil, Lábod,
- vitéz Gedeon Sándor, Pécs.
- Kócsy Imre, Dunaföldvár.
- Beliczy Endre, Budapest.
- Szalkay Zoltán, Budapest.

Szomorú sor s még szomorúbb az a gondolat, hogy ezek a munkás, lelkes tagokkal, barátokkal többé nem fogunk talál-

közni. Különösen érzékeny csapás volt az egyesület választmánya két lelkes tagjának Kócsy Imrének és Szalkay Zoltánnak elvesztése. Előbbi a nyíltvízi halászok érdemes tagja volt, utóbbi pedig a halászat régi munkása, választmányunk pontos, nyugodt ítélőképességű és megnyerő modorú tagja, akinek hiányát soká fogjuk érezni. Ugy érzem, hogy itt kell még megemlékeznem az egyesület egyik nem közvetlen tagjának elhunytáról, de akinek neve a halászatnál szorosan össze van nőve, s akinek családja, ha a halászatról beszélünk, nem mellőzhető: özv. Corchus Béláné az, akit szintén a múlt évben szólított el a halál szerettei köréből.

Mindannyiuk emléke előtt meghajtom a bánat szomorú cipruságát egyesületünk kegyelete nevében. Legyen áldott emlékezetük!

Egyesületünk tagmozgalma 1932. év folyamán csekély mértékű volt: belépett 9 új tag, kilépett 2, meghalt 5, úgyhogy a szaporulat 2 tag. A rendes tagok száma 1932. december hó végén 227 volt, a Halászat belföldi előfizetőinek száma 52, külföldi előfizetőinek száma 19 volt.

Ügyfalgalmunk a múlt évi 101 darabbal szemben 145 darab volt.

id. Zimmer Ferenc tagtársunk által 1930. évi december hó 11-én létesített „Jótekonysági alap” az év folyamán újabb adománnyal nem gyarapodott. Végösszege jelenleg 530 P.

Tisztelt Közgyűlés! Jelentésemnek végére értem Kevés derűt és több borút tartalmaz jelentésem, de talán éppen azért, mert annyi lesújtó, annyi a szomorú a mai viszonyok közt, a javulás talán nincs többé messze.

Adja Isten, hogy a még mindig tartó súlyos megpróbáltatás hamarosan veget érjen s a szomorú borút mielőbb az örvedetes derű váltsa fel.

Kérem jelentésem tudomásul vételét.

Elnök: Kíván valaki az igazgató jelentéséhez hozzászólni? Minthogy senki sem jelentkezett, határozatilag kimondom, hogy a közgyűlés a jelentést egyhangúlag elfogadta.

3. Elnök: Felkérem Igazgató urat, hogy a választmány részéről az 1932. év folyamán felvett tagok névsorát olvassa fel.

Igazgató: Az 1932. év folyamán felvett tagok a következők:

- Bernat István, Újpest,
- Böhm László, Budapest,
- Büttner Miklós ny. államtitkár,
- Döry Frigyes földbirtokos,
- Gottescha József intéző, Simongát,
- Hallósy Ferenc, Budapest.
- Hirsch Imre, Budapest,
- Kovács Miklós urad. tógazdasági intéző, Tata,
- Molnár János és Greif Sándorné, Budapest,
- Rónai Pál bérgazdasága, Patosfa,
- Rónai Pál, Simongát,
- Rosenberg Aladár, Budapest,
- Szegedi fehértói gazdaság,
- Széky Kőrömczy Sándor, Budapest,

4. Elnök: Felkérem dr Raskó Pál számvizsgáló bizottsági tag urat a vagyonkimutatás és az 1932. évi zárszámadás előterjesztésére.

dr Raskó Pál:

Vagyonkimutatás.

a) Értékpapírok:

1.	3 drb	2000 K. n. é. 4 1/2 0/0-os Mát. záloglevél	
2.	3	1000	"
3.	1	1000	"
4.	2	200	"
5.	3	200	"
6.		2600	6 0/0-os hadikölcsönkötvény (zárolt)
7.		4000	(III)
8.		1400	(V)

b) Készpénz:

Postatakarékpénztári folyószámlán 1646 P 38 f
Házi pénztárban 211 „ 50 „ 1857 P 88 f

Zárszámadás.

Bevétel:

Maradvány 1931. évről

a) postatakarékpénztári folyószámlán	2085 P 67 f
b) házi pénztárban	235 „ 90 „ 2321 P 57 f
Tagdíjakból és előfizetési díjakból	2093 „ 10 „
Hirdetési díjakból	664 „ 34 „
Adományok	504 „ 70 „
A m. kir. földművelésügyi miniszter adománya	1000 „ — „
Egyéb	289 „ 55 „
Halpropaganda alapra	1201 „ 92 „
Osszesen:	8075 P 18 f

Kiadás:

A „Halászat“ nyomdaköltségei	1763 P 85 f
Postaköltségek	170 „ 01 „
Irodai költségek	111 „ 29 „
Igazgató tiszteletdíja	600 „ — „
Szerkesztő tiszteletdíja	700 „ — „
Pénztáros tiszteletdíja	400 „ — „
Írói tiszteletdíjak	1095 „ 42 „
Egyéb kiadások	239 „ 05 „
Halpropagandára	1137 „ 77 „
Átvitel mint egyenleg:	
a) postatakarékpénztári folyószámlán	1646 P 38 f
b) házi pénztárban	211 „ 50 „ 1857 „ 88 „
Összesen:	8075 P 18 f

A közgyűlés a számvizsgáló bizottság jelentését egyhangúlag tudomásul vette és a pénztárosnak a felmentvényt megadta.

5. **Elnök:** Felkérem Nén. eth Endre pénztáros urat, hogy az 1933. évi költségelőirányzatot terjessze elő.

Németh Endre:

**Költségelőirányzat
1933. évre.**

Kiadás:

A „Halászat“ nyomdaköltségei	2400 P — f
Postaköltségek	200 „ — „
Irodai költségek	200 „ — „
Igazgató tiszteletdíja	600 „ — „
Szerkesztő „	700 „ — „
Pénztáros „	400 „ — „
Írói tiszteletdíjak	1200 „ — „
Előre nem látottakra	800 „ — „
Összesen:	6500 P — f

Bevétel:

Maradvány 1932. évről	1857 P 88 f
Tagdíjak és előfizetési díjak	2500 „ — „
A m. kir. földművelésügyi miniszter támogatása	1000 „ — „
Hirdetések	500 „ — „
Adományok	600 „ — „
Egyéb	42 „ 12 „
Összesen:	6500 P — f

Elnök: Kíván valaki a költségelőirányzathoz hozzászólni? Ha senki, határozatilag kimondom, hogy a közgyűlés a költségelőirányzatot egyhangúlag tudomásul vette.

6. **Elnök:** Tisztelettel bejelentem, hogy az elnökség, választmány és számvizsgáló bizottság alapszabályszerű mandátuma lejárt. Felkérem a közgyűlést, hogy a választás iránt intézkedni szíveskedjék.

7. **Pichler János:** Tisztelet közgyűlés! Van szerencsém indítványozni, hogy a következő 3 év tartamára az Egyesület elnökségét és választmányát a következőképp méltóztassék megalakítani: Elnök: dr Tomcsányi V. Pál. Alelnökök: Répássy Miklós, Vitéz br. Szurmay Sándor. **Választmányi tagok:** Antalffy György, dr Vitéz Baksay Gyula, br. Biedermann Imre, Pataky Beksics Tibor, Corchus Zoltán, Csörgey Titusz, Dietzl Lajos, dr Dobránszky Béla, gr. Festetich Sándor, dr Goszthony Mihály, br. Inkey Pál, dr Iklódy Szabó János, Igmándy Aladár, dr Isgum Adám, Hirsch Géza, dr Hoffmann Ede, dr Korbuly Mihály, dr Kovács Vilmos, Kuttner Kálmán, Löwenstein Emil, dr Lukács Károly, Meszlényi Pál, dr Paluzsa László, Purgly Pál, Schwartz Izidor, Stieber Antal, dr Schulmann Emil, dr Unger Emil, Zimmer Ferenc, ifj. Zimmer Ferenc. **Számvizsgáló bizottság:** dr Maucha Rezső, Corchus Dezső, dr Raskó Pál.

A közgyűlésen jelen voltak a fenti indítványt egyhangúlag elfogadták.

8. **Tomcsányi V. Pál** köszönetet mond a közgyűlésnek egyhangúlag kifejezett bizalmáért. Részletes programot adni a jelenlegi válságos helyzetben nem lehet, de igyekezni fog az elnökség és a választmány a halászatot és a halkereskedelmet keresztülsegíteni a nehéz időkön. Ha sikerül a halászatot megmenteni a jövőnek, boldogan mondhatjuk, hogy a kötelességteljesítés eredménnyel járt.

Szabályszerű indítvány nem érkezett be, mielőtt a közgyűlést berekeszteném, kerdelem: van-e valakinek valami indítványa?

9. **Kiss Ignác:** — a Felső-Tisza és Alsó-Szamos halászatának bérlője — bejelenti, hogy a folyók halállománya nagy károsodást szenvedt az amiótt, hogy a halászati törvény végrehajtására vonatkozó miniszteri rendelet ellenére nagymennyiségű olyan apró halat hoznak úgy a vidéki mint a fővárosi piacon forgalomba, amelyek mérete jóval alul van a 23. §-ban meghatározott mértéknél. Kéri az Egyesületet, hogy a visszaélés ellen illetékes helyen lépéseket tegyen.

Többek hozzászólása után a közgyűlés elhatározta, hogy a miniszterium halászati osztályát felkéri, hogy a hatóságok figyelmét megfelelően hívja fel a piacok fokozottabb ellenőrzésére.

Több tárgy nem lévén, elnök a szép számban megjelent tagok részvételét megköszönve, a közgyűlést berekesztette. *Illésy.*

A halászat az ideai mezőgazdasági kiállításán. A gazdasági válság talán egy termelési ágra sem gyakorolt oly katasztrofális esést, mint a halászatra az utolsó években. A takarmány árak, — főleg pedig a pontyvetéshez legnagyobb mérvben alkalmazott kukorica ára a múlt évi rossz termés folyományaképp túlmagasra emelkedett, a halarak pedig az exportnehézségek miatt még jobban leestek, úgy hogy a termelő ma már veszteséggel kénytelen számolni.

Ezen súlyos helyzetben a tenyészállat kiállításnak halászati részét nem lehetett a múlt évek keretében és díjazással kapcsolatban megrendezni, mert a tógazdaságok nagyrésze nem vállalhatja a felszállításnak aránylag nagy költségeit, bármily kiváló halanaggyal rendelkeznek is. Már a múlt évi idevonatkozó közleményünkben rámutattunk arra, hogy a kiállításon való részvétel mennyire igénybe veszi a haltermelők áldozatkészségét, ennek ellenében eddig is csak a díjazásban nyilvánuló erkölcsi sikerre számíthatott.

Az országos halászati egyesület már a propaganda érdekében is szükségesnek tartotta, hogy a kiállítást ezen nehézségek dacára megrendezze. Főleg a közeli tógazdaságokat és a budapesti hal és halászati-cikk kereskedelem jelentősebb képviselőit kértük fel anyaguknak bemutatására, akiknek szives közreműködése következtében a halászati pavillon a kiállításnak most is egyik fő attrakciója lett. A kiállításon résztvettek:

1. A magyar tógazdaságok rt. kiváló tenyészponty anyaggal, — japánponty-, harcsa-, süllő és compóval.

2. A velencei tavi halászat halanyagát Schwarcz Izidor mutatta be: és pedig szép példányú magyar pontyokat, csukát és nemrég megkezdett mesterséges telepítésből származó süllőt.

3. Gróf Károlyi László felgyői uradalma nagyon szép pontyokat (két és háromnyaras) állított ki, — a pár éve fennálló tógazdaság anyaga igen szép fejlődést mutat.

4. dr Karczag József baracsi (Fejér m.) tógazdasága egy és kétnyaras pontyokat állított ki. Ezen anyag a kiállítás után a gödöllői fajtakísérletekhez lett kiszállítva.

5. A gödöllői m. kir. baromfitenyésztési szakiskola tógazdasága szép anyapontyokat, továbbá háromnyaras piaci anyagot állított ki.

6. Barta Lipótné a nyíltvízi halászatból jegelt és élőhalat állított ki.

Különös érdeklődést váltott ki a Dunán fogott élő tok és a Közép-Tiszáról származó mintegy 80 kg-os harcsa.

7. Zimmer Ferenc halászati rt. a balatoni márkázott fogast és néhány darab feltűnészteltő nagyságú balatoni pontyot, és folyami harcsát mutatott be.

8. Adám Miksa rt. az egész pavillont, díszítő hálóanyagot, varsákat és kiváló minőségű halászati felszerelési cikkeket.

9. Major János Rákóczi út 72 sz. alatti vaskereskedő cég pedig kiváló és modern horgászati felszerelési anyagot állított ki, — igen izlésesen elrendezve.

A pavillon falait az országos halászati felügyelőség és a Magyar tógazdaságok rt. által kiállított grafikonok, az akváriumok körüli állványokat pedig tógazdasági és halászati képek díszítették.

A kiállítás ünnepélyes megnyitása után a Kormányzó Úr Öfőméltósága, Gömbös Gyula miniszterelnök, Kállay Miklós földművelésügyi miniszter és számos előkelőség kíséretében megtekintette a halászati pavillont és főleg a halászati felügyelőség által megindított pisztrángos telepítések iránt érdeklődött és a kiállított anyag fölött meglegedését fejezte ki. *Illésy.*

Külföldi lapszemle.

Az új német vámtarifa a német halászati szaklapokat élénken foglalkoztatja.

Paul Vogel lapja: Most már teljesítette a kormány a német halászati egyesület és a német tógazdák egyesületének kívánását.

A következmények fogják megmutatni, hogy meghozza-e a vámemelés mindenütt az eredményeket, amelyeket hozzáfűztek, mert ez csak akkor következhetne be, ha a lakosság vásárló ereje növekednék és pedig ipari kivitel által pénz áramlana be.

A nagy- és kiskereskedők értekezletén Winkler igazgató előadást tartott, amelyben rámutatott azon előnyökre, melyekkel a német halgazdaság segíteni lehetne vámemelés nélkül is, mert ez csak áremelkedést okozhat a fogyasztó közönség kárára.

A hozott határozatot a német kereskedők országos egyesülete a rokonszakkamabeli egyesületek vezetősége aláírásával illetékes helyre juttatja. A határozat kimondja, hogy a német hal-

termelés válságát a szabályozatlan eladás okozza és a kormányt felhívják arra, hogy az érdekeltségeket tárgyalásra összehívja és más utat keressen a megoldáshoz, de ne a vámemelést. A behozatal főleg arra van hivatva, hogy minőségi áruval lássa el a piacot és a fogyasztó közönséget ne csak megtartsa, hanem szaporítsa.

Allg. Fischerei Zeitung (márc. 1.) szerint a vámemelésre vonatkozó rendeletet úgy kell tekinteni, mint a kormány első lépését a német halgazdaság újjáépítése érdekében.

A német halkereskedők egyesületének márc. 18-án tartott ülésén elismerték ugyan, hogy jogosult a vámemelés a német termelés védelme érdekében, tekintettel azonban arra, hogy az elkövetkező kereskedelmi tárgyalások alatt számolni kell ennek megváltoztatásával, elvárják, hogy a kormány esetről-esetre alkalmat ad arra, hogy a halkereskedelem képviselője is az új vámmegállapítás ügyében meghallgattassék. Elvárják továbbá azt is, hogy ez az új vámtarifa érvényességének ideje alatt a német termelők gondot fordítsanak arra, hogy a belső fogyasztást, főleg oly helyeken, amelyeket eddig importált áruval láttak el — kielégítő mennyiségű hallal — és elvelhető áron fognak ellátni és pedig lehetőség szerint oly minőségűvel, mint eddig a külföldről szállított áru volt. Felkéri a kormányt, hogy e kötelezettség teljesítését állandóan figyelemmel kísérje. (Zentralblatt für Fischhandel márc. 24.)

Halnak tömegfogyasztására adatokat gyűjtött a keletporosz halászati egyesület. 74 tápintézet konyhájára küldtek kérdőívet amelyből csak 31-nek válasza volt felhasználható (katonai, tengerészeti, rendőri csapatok, klinikák, gyógyintézetek és tanintézetek konyhái). Átlag a 31 konyhában 13.500 személyre főznek és halételek a következő időközben vannak rendszeresítve: hetenként kétszer 1, egyszer 18, kéthetenként 10, háromhetenként 1, havonként 1 konyhán.

Elkészítési mód: 44% sültve, főzve, 36% ú. n. Fischklops, 70% berakott és füstölt 4-5 %-ban stb.

(Zentralblatt für Fischhandel, márc. 24.)

Hálóanyag árolakulása. A halarak esésével kapcsolatban vizsgálni kell, hogy a halászati kiadások miképpen változtak. Főleg a hálóanyag beszerzése fontos. A szokásos hálóanyag áralakulására 1929 márc. 1-től 1932 szeptemberig gyűjtöttek adatokat.

Pamutháló áresése	37 %
Kender „ „	26 „
Para „ „	16 „
Ólom „ „	33 „
Kész varsa „ „	21 „

(Mitteilungen der Fischereivereine, márc. 1.)

A német halászok memorandumaira a közéletmezési miniszter azt a választ adta, hogy kész minden lehető módon támogatást nyújtani. A halászok helyzetén egyelőre vámvédelemmel, tarifa kedvezményel, hálóanyag beszerzésre kölcsönrel és az eladási propagandaa támogatásával, valamint a mezőgazdaság részére szerzett támogatásnak a halászatra való kiterjesztésével fog segíteni. (Mitteilungen der Fischereivereine, márc. 15.)

Dr. Wundsch professor a brandenburgi halászati egyesületben előadást tartott a halaszvizeknek természetokozta romlásáról. Főleg három okra vezethető vissza a halbőség változása:

1. A halbetegségek és élősdiek elszaporodása.
2. A száraz és nedves évek hatása a természetes halaszvizekre.
3. A hideg és meleg hatása, főleg pedig a tartós fagynál a vastag jégtakaró befolyása a haltáplálék fejlődésére.

A halbetegségek fellépte periodikus. A különösen ellenálló és a betegségtől gyengébben támadott egyedek nem pusztulnak el, a betegségokozó lassan eltűnik. Így volt pl Németországban a rákpestissel, amely ezelőtt negyven évvel lépett fel és egész Középeurópa rákállományát kipusztította, most pedig már teljesen eltűnt.

A tavaszi áradás sok tápanyagot szállít az árterületekről a mederbe és kedvezően befolyásolja a haltermést. Már a nyári árvizeknek nincs meg ez a hatása. A tapasztalat azt mutatja, hogy nedves és száraz évek is nem egymást felváltva, hanem periodikusan következnek.

A nagy hideg és meleg váltakozása. Már mintegy 100 éve nem volt oly kemény tél mint 1928—29-ben s arra lehet következtetni, hogy a fenéig befagyott medrekben a parti és a fenék fauna elpusztult és a haltápláléokra ez több évre szóló kihatással volt.

Általában meg lehet állapítani, hogy a természet által okozott éme körülmények mind bizonyos váltakozást mutatnak s nem lehet azt állítani, hogy állandóan fokozott mérvben okoznak a halállomány apadását.

Ily fokozódó pusztulást a halállományban csak az emberi kártévő beavatkozás okozhat.

(Mitteilungen der Fischereivereine, márc. 15.)

A kereskedelmi regieköltség élőhalnál. A nagyobb haltömegeket a nagykereskedelem hozza forgalomba és ez kapcsolatban van egy bizonyos költséggel, amely sajnós, most már annyira

emelkedett, hogy eléri azt az árat, melyet a halért a termelő kap. Ez a visszas helyzet még inkább kiéleződik a halarak súlyedésével, mert a költségek nem apadnak ezzel aránylagosan. Nézzük a kereskedő költségeit: első sorban ott van a városokban óriási magasra emelt raktár- és üzletbérek. A kereskedők jórésze csak azért dolgozik, hogy ezt megkeresse. A posta és a telefon költségek, főképp azonban a szállítás (vasúti fuvar, teherautó) költségei maradtak a régiiben, ide tartoznak még a kereseti-, forgalmi-, fogyasztási- és egyéb adók, személyzet és ezzel kapcsolatos terhek, tartályozás, a vízvezeték és világítás költsége úgy, hogy egy Zentner (50 kg) élőhalnál a nagykereskedőnek 15 M és a kiskereskedőnek 25 M feláért kell tartania. E költségeknek következtében a halaraknak kellene magasabbaknak lenni, mert az alacsony árnál ezt a termelőre kell áthárítani.

(Paul Vogels Korrespondenzblatt, márc. 15.)

A halak meghűlése. A halak a hirtelen hőváltozás iránt érzékenyebbek mint a melegvérű állatok, dacára annak, hogy sokkal nagyobb hőfok különbségeket kibírnak. Ezért ügyelni kell főleg a szállításnál, betelelésnél és a telelőkből való kihelyezésnél, hogy a víznek hirtelen hőfok változása káros ne legyen. A meghűlés enyhébb esetben a bőrfelület általános elfakulásában nyilvánul, súlyosabb esetben a bőr felszíni része elhal, felhámlik és sok esetben halpusztulást okoz, vagy pedig a felrepedezett felületet paraziták lepik el. Az ily meghűlt hal fertőz és ezért mindjárt ki kell válogatni. (Allg. Fischerei Zeitung, ápr. 1.)

A halak szagló és ízlelő képességéről. (Prof. dr L. Brühl, Berlin.) A „Naturen s Liv“ svéd folyóirat szerint egy hölgy, Márta Reuter végzett oly kísérleteket, melyekkel a halak szaglóképességét kívánta bizonyítani. A kísérletben szereplő halak szagának megfelelő két-két vászonzacskót készített, melyek mindegyikébe egy-egy darab kavicsot és azonkívül az egyikbe még gilisztát is helyezett. A két zacskót a kísérleti hal természetének megfelelő egyforma mélységre süllyesztette le. Ezekután megfigyelhető volt, hogy míg a kavicsos zacskókat a halak figyelemre sem méltatják, a gilisztás zacskókat élénk mozgások között úszták körül, sőt bele is haraptak, miáltal izgmuk csak fokozódott, mert a szaghoz még az íz is hozzájárult.

A halfajok ezen elrejtett élelmet felismerő tulajdonsága szagló szervük berendezésétől függ. Kimutakozott ugyanis, hogy azok a halfajok fedezik fel az elrejtett táplálékok leghamarabb, melyeknél a víz az első orrlyukakon be és a hátsókon pedig kiáramlik. Mentől erősebb, egyenletesebb és tartósabb ez az áramlás, annál jobb a halak szaglása. Egyes kutatók a halak orrlyukainak bedugaszolásával bizonyították, hogy a halakat a szaglással vezeti. Mások a szagló idegek átvágásával jutottak ugyanezen eredményre.

(Allgemeine Fischerei Zeitung.)

A „fajta“ kérdése a pontynál címmel foglalja össze Alfred Sklower, a königsbergi egyetem halászati intézetének igazgatója azokat a törekvéseket, melyek odairányultak, hogy kétséget kizáró választ adjanak arra a kérdésre, vajjon hehet-e tudományosan vett zoológiai értelemben pontyfajtkról beszélni. Ha azt a zoológiai szempontot fogadjuk el irányadónak, hogy „fajta“ alatt valamely fajhoz tartozó olyan alcsoportot kell érteni, melyek bizonyos öröklés útján átvihető tulajdonságokkal különböztethetők meg a faj többi egyedeitől, úgy semmivel sem tudjuk igazolni, hogy a pontynak vannak fajtái. Még Kronachernek a gyakorlat-hoz sokkal jobban simuló definíciója alapján sem lehet a fajta-kérdést eldönteni. Azt azonban az eddigi vizsgálatok is megmutatták, hogyha egyáltalán vannak olyan jellemző sajátságok, melyek alapján ponty-fajtkát lehet elhatárolni, úgy ezeket a tulajdonságokat semmiesetre sem lehet a morfológiai tulajdonságok között találni, mert az idetartozó sajátságok (ívelt hát, zömökség vagy karcsúság stb.) sokkal inkább függenek a környezettől, hogysem örökölhetőknél lennének tekinthetők. A fajta-kérdés tehát csak az élettani sajátságokra (gyorsnövés, korai nemi érettség stb.) kiterjesztett alapos vizsgálatok alapján lesz majd eldönthető. Ebben a felfogásban teljesen egyezik De Drouin de Bouville-nek a Budapesten tartott Nemzetközi Limnológiai Kongresszuson előterjesztett elveivel. (Bulletin français de pisciculture, január.)

La Carpe de qualité című igen érdekes cikkében De Drouin de Bouville azokat a tulajdonságokat igyekszik összefoglalni, melyek a pontyot elsőrendű, keresett áruvá teszik. Súly, alak, pikkelvezettség, íz és a pontyhús vegyi összetételére vonatkozó megfontolások alapján az elsőrendű ponty-árut a következőképpen jellemzi: legalább 2 kg súlyú legyen, a nyaknál hirtelenül kezdődő magas ívelésű háttal, keresztmetszeti értelemben legyen széles és pedig a dr Unger által ajánlott 1:60—1:85 keresztmetszeti aránynak megfelelően; legyen húsos és a zsírtartalom a 60,0-ot ne igen haladja meg. Az, hogy pikkelyes-e a ponty vagy tükrös, a minőség szempontjából nem játszik szerepet. A cikk kedvesen utal ránk, magyarokra a *Maledictus piscis in aqua tertia!* közmondásunk idézésével. (Bulletin français de pisciculture, január.)

A németországi pontybevitel nagymérvű csökkenése. A Bulletin kereskedelmi figyelője *Bordoeuf* a német vámstatisztikai ada-

tok alapján szembeállítja a 1931-ben bevitt mennyiséget az 1932-ben bevitt mennyiséggel és megállapítja, hogy a pontybevitel 17.233 métermázsáról 11.221 métermázsára csökkent, ami 35 %-os visszaesésnek felel meg. Még kirívóbb a változás, ha az évek négy utolsó hónapjának eredményeit hasonlítjuk össze, mikor is 48 %-os visszaesés mutatkozik. Franciaország és Csehszlovákia felől a bevitel jóformán teljesen megszűnt, Magyarország és Jugoszlávia felől pedig 46 illetőleg 40 %-al csökkent a bevitel. A nemzetközi édesvízi halkereskedelem csődje befejezett ténynek tekinthető. (Bulletin français de pisciculture, február.)

Le grand silure et son élevage par les carpiculteurs hongrois.
Dr Unger Emil angol nyelven írt cikkének francia fordítása. Vázolja a harcra szerepét a magyar vizek és tógazdaságok életében és nem utolsósorban a „halászlé” készítésénél méltatott kiválóságát. Leírja természetrajzi és élettani sajátosságait, leivatatásának nehézségeit és azokat a szép sikereket, amiket ennek dacára Corchus Zoltán, a Magyar Tógazdák Rt. és a Tatai Tógazdaság ezen a téren elértek. A cikket dr Unger világos rajzai és jólsikerült fényképfelvételei illusztrálják. A halászlé kapcsán egy elismerő szavakkal írt lábjegyzet hívja fel a francia turisták figyelmét Budapest szépségeire. A leső harcára vonatkozó irodalmi ismertetésben Repassy könyveire és Corchus Zoltán, Bacskák Béla cikkeire utal.

(Bulletin français de pisciculture, március.) N.
Nyári ponty-pusztulások, azok okai és az azok ellen való védekezés. Lhéritier régi tapasztalt tógazda egy érdekes eset kapcsán rámutat arra, hogy a nyári halelhullások oka igen nagy számban természetes okból eredő mérgezésben és pedig a tófenék iszapjában felgyülemelő és valami oknál fogva felszabaduló kénhidrogénnel való mérgezésben található. Tapasztalatai szerint a legtöbb ilyen halpusztulás augusztusban és rendszeren hajnalban következik be, amikor a hús levegő és langyos víz közötti hőmérsékbeli különbség a legalkalmasabb az iszapgázok tömeges felszabadulására.

Gyors segélyként a víz kavarását ajánlja, ha friss víz beeresztéséről nem lehet szó. Fontosnak tartja azonban, hogy közben káliumpermanganát oldatot vagy kristályokat szórjunk a tó vizébe a kénhidrogén közömbösítésére.

A baj megelőzésére a tófenék téli kifagyasztását és erős meszesét, július-augusztusban pedig óvatos meszporbeszórást javasol. (Bulletin français de pisciculture, március.)

A németországi haltenyésztés vámvédelmét és annak következményét elemzi Bordoef és rámutat arra, hogy az új német kormány autarchisztikus intézkedéseit nemcsak a külföldi, de a német belföldi halkereskedelem is megfogja sínyleni. Legtárgyilagabbnak találja Paul Vogel véleményét, aki azt mondja, hogy kell várni, vajjon a tett intézkedések eredményei megfogják-e felelni a tógazdák várakozásának. Ezt azonban csak úgy tudja elképzelni, ha a nép vásárló ereje növekedni fog, ami viszont eredményes ipari exportot tetelezz fel. Belső bajt külső kezeléssel gyógyítani nem lehet. (Bulletin français de pisciculture, március.) N.

ÚJDONSÁGOK—VEGYESEK.

A német halvámok óriási emelése teljesen egyértelmű lenne a magyar halnak a beviteltől való teljes kizárásával. Az egyesületnek a vámvédekezés ügyében tett intézkedéseit a mult számban közöltük. Értesülésünk szerint a német kormány képviselője: Waldeck titkos tanácsos a közeljövőben kereskedelem-politikai tárgyalásokra Budapestre jön. Ekkor kerülne sor a halvám kérdésének minden részletre kiterjedően való tárgyalására.

A szegedi „Fehértó” népesítése. Tógazdasági körökben ismeretes, hogy Szeged sz. kir. város a szikes területű Fehértó egy részét, mintegy 900 kat. holdat tógazdasággá rendezte be. A területen 4 nagyobb, 2 kisebb tó, és 20 darab medencéből álló telletű létesül.

A tavak (4 drb à 200 h. 1 drb 60 h. és 1 drb 40 h.) már készen vannak. A szikes földanyagból készült töltések mindenütt két lépcsőben létesített rözsefonással vannak védve a hullámvérés ellen. Készen van a tógazdaságnak a Tisza felőli végén a vizellátásra szolgáló szivattyú telep is, a telletetők, illetve a tavak egy részének vizellátására pedig eddig 4 artézi kutat fúrtak, ezek átlagos vízhozama percenként 1000 liter.

A népesítésre a halanyagot részben Corchus Dezső és Zoltán keletibeli tógazdaságából, részben pedig a sárvízi tógazdaságokból szerezték be.

A gazdasági vezetést Nyári János tógazdasági üzemevezető irányítja. A berendezést bővebben Papp István társulati igazgató főmérnök fogja ismertetni, aki a munkálatokat tervezte és az építést irányította.

A gödöllői m. kir. baromfitenyésztő szakiskola tógazdaságához a fejlődési kísérlet céljaira a következő tógazdaságok küldtek egy- és két éves pontyanyagot: Corchus Zoltán biharugrai, Dr Karczag József baracsi, gróf Eszterházy Ferenc uradalmának tatai és Bischitz Sándor maisai tógazdasága. A halanyagot Gö-

döllőn a kiküldött bizottság egy tagja jelölte meg és megállapította a kihelyezés idején a halak pontos súlyát is.

Dr Unger Emil egyetemi m. tanár az országos halászati egyesület f. év március 23-án tartott közgyűlésének befejezése után az általa megindított hazai haljelölésekről és azután a balatoni sülőkra keltetésről tartott előadást a földművelésügyi minisztérium egyik termében vetített és a Magyar Filmiroda által készített mozgóképekkel. Az előadáson nagy számmal vettek részt az egyesület tagjain kívül a budapesti sporthorgászok, akvaristák és a természettudomány iránt érdeklődők is. A rendkívül érdekes előadásért az egyesület és a hallgatóság nevében Dr Tomcsányi V. Pál az O. H. E. elnöke mondott köszönetet. I.

Egységes horgászjegyek a Balatonon. A sporthorgász szövetség már évek óta fáradozik azon, hogy e kérdésre kedvező megoldást létesítsen. Fő érvül szolgál az idegenforgalom előmozdítása az irányban is, hogy a külföldi horgászok is az egész Balatonra érvényes engedélyt nyerhessenek. A balatoni halászati társulat a f. év március 17-én tartott közgyűlésén úgy határozott, hogy egyelőre csak külföldiek részére ad ki ily egységes horgászjegyet, azonban a belföldi horgászoknak, tekintet nélkül arra, hogy tagjai e valamilyen horgász-szövetségnek vagy nem, továbbra is a parti birtokostól, csónakról való horgászhoz pedig a halászati bérlő Rt.-tól kell megszerezni az engedélyt. Természetesen a kérdés ily módon való megoldása a horgász-szövetséget nem elégíti ki, s annak nagytekintélyű vezetősége továbbra is folytatja az akciót az egységes horgászjegy érdekében.

A balatoni intéző bizottság Lázár László elnöke alatt tartott ülésén megelégedéssel vette tudomásul ezt az eredményt is. A külföldiek részére szóló egységes horgászjegyek időtartamára, árára és kiszolgáltatásának minél egyszerűbb módon való megoldására most már rövid idő alatt végleges határozatot hoznak.

Miniszteri elismerés egy régi halásznak. Székely István 72 éves halászmester 33 éve, vagyis a balatoni halászati Rt. alapítása óta áll e társulatnál alkalmazásban. Régi tisztai halászcsládból származik, akinek még a nagyapja költözött át Szentestől a Balaton mellé s ott a halászokat megtanította a halszázás és halszárítás eljárására és a 200 öles nagy hálók használatára. Székely István pedig a balatoni fogas mesterséges szaporítására vonatkozó munkák vezetése körül oly lelkiismeretes és nagy szakértelmet igénylő tevékenységet fejtett ki, amelynek legjobb bizonyítéka a balatoni fogas-állomány állandó szaporodása.

A fenti érdemeiért Kállay Miklós m. kir. földművelésügyi miniszter úr Önagyméltósága a f. év március 10-én kelt leiratával Székely Istvánnak őszinte elismerését fejezte ki.

A Balaton halászati részvénytársaság tisztviselői és halásza ez alkalomból ünneplésben részesítették Székelyt, az elismerésről szóló iratot pedig a járás főszolgabírája nyújtotta át neki.

Szívből kívánjuk, hogy érdemes halásztársunk még hosszú időn keresztül folytassa közhasznú munkásságát. I.

Hangosfilmek a néma halakról. A balatoni fogas ikrájának kikeléséről és a hallárva fejlődéséről tavaly lapunk szerkesztőjének kezdeményezésére készült mikroszkópi felvételt a Magyar Filmiroda hangos filmmé alakítva beiktatta az ország összes mozgófényképszínházai kötelezően bemutatásra kerülő „Hangos híradó”-ba, melynek keretében a legelső helyen „Miből lesz a fogas?” címmel április 6-ától kezdve került bemutatásra először az összes budapesti elsőhetes mozikban. A magyarázó hangosfilm-szöveg is lapunk szerkesztőjének közreműködésével készült, aki ugyanakkor megállapodott a gyár igazgatóságával a haljelölésekről készített hangosfilm felvételére vonatkozólag is, mely szintén sorra fog kerülni az összes magyar filmszínházakban. Szerkesztőnk ezenkívül tárgyalásokat kezdett a balatoni-fogas ikráztatásának a Purgly-féle eljárásnak tudományos, oktató és balatoni halpropaganda filmként leendő elkészítéséről, ami helyszíni felvételeket tenne szükségessé a Balatonon. A tervezett filmnek a már meglévő mikroszkópos film némi kiegészítés után szinten részét képezné.

E terv sorsa a közeljövőben fog eldőlni, mert valóra váltása már anyagi áldozatkészséget is igényel.

Rádióelőadás a haljelölésekről. A földművelésügyi minisztérium rádió-előadás sorozatában f. é. március hó 30-án d. u. 5 órakor lapunk szerkesztőjének „A halak életmódjának felderítése. Haljelölések” c. előadása szerepelt. Már az előadás előzetes hirdetések olyan érdeklődés mutatkozott ezen, a nagyközönség előtt ismeretlen tárgykör iránt, hogy a rádió-szaklapok és az egyik képes rádiómelléklet adó napilap szerkesztősége is felkérte Unger Emil dr-t, hogy képekkel illusztrált rövid magyarázó szöveget bocsásson a lapok rendelkezésére, hogy így különösen felhívható legyen a rádió-zó közönség figyelmé az előadás meghallgatására. Ennek a felhívásnak eredményeképpen március 24-én az Újság mélynyomású képes rádiómelléklete két oldalon, a Rádió Élet egy egész oldalon eredeti felvételekkel (haljelek, jelölőszerszámok, jelölt halak stb.) illusztrált szöveggel előre hirdette az előadást, melyet lapunkban csak később közölhetünk.

Árjegyzés. A Halbizományi és Halértékesítő rt. és a Zimmer Ferenc halkereskedelmi rt.-tól nyert értesítés szerint március hó folyamán a nagybani halárak kilogrammonként a következők voltak:

Édesvízi élőponty	{ nagy	0-90—1-10 P
	{ közép... ..	— — — ”
	{ kicsi	0-80—1-00 ”
Édesvízi jegeltponty	...	0-60—0-90 ”
Balatoni fogassüllő	{ I. oszt.	6-00— — ”
	{ II. ”	3-60— — ”
	{ III. és IV. ”	2-60—2-80 ”
Dunai süllő	{ I. oszt.	3-50—4-20 ”
	{ II. ”	2-80—3-50 ”
	{ III. és IV. ”	1-80—2-80 ”
Harcsa élő	...	2-00—2-60 ”
Harcsa (jegelt)	{ nagy	2-60— — ”
	{ közép	2-40— — ”
	{ kicsi	1-60—2-00 ”
Csuka élő	{ nagy	1-80—3-00 ”
	{ kicsi	1-00— — ”
Compó	...	1-00— — ”
Kárársz	...	0-90—1-00 ”
Ön	...	0-70—0-80 ”
Balatoni keszeg	...	0-40—0-50 ”

Forgalom vontatott, irányzat lanya,

A lap kiadásáért felelős: Dr Unger Emil.

ZIMMER FERENC

BUDAPEST

IX. KER. KÖZPONTI VÁSÁRCSARNOK

Veszünk és eladunk bármily mennyiségű élő és jegelthalat

Telefonszámok:

Központi vásárcsarnok: Automata 854—48.

Fióküzlet: V., József-tér Automata 816—79.

Iroda: VIII., Horánszky-utca 19. J. 335—39.

HALKERESKEDELMI R.-T.

MAGYAR

TÓGAZDASÁGOK R.-T.

BUDAPEST, V., JÓZSEF-TÉR 8.

TELEFÓN: AUTOMATA 809—21. SZ.

LEVÉLCÍM: BUDAPEST 4., POSTAFIÓK 271.

Több mint 6000 kat. hold terjedelmű tógazdaságaiból SZÁLLÍT tenyésztésre nemestörzsű egynyaras és kétnyaras pontyot, pontyanyákat, harcsaivadékokat, fogassüllő-ivadékokat és fogassüllő-ikrát a következő helyekről: Balatonföldvár, Bia, Bicske, Gelej, Hortobágy, Iszkaszentgyörgy, Mike, Nagyláng, Örspuszta, Pellérd, Sárd, Sáregres, Sárszentmiklós, Somogyszentmiklós, Szabadbattyán, Tápíószecső, Tüsképusztáról és Varászlórol.

HALBIZOMÁNYI ÉS HALÉRTÉKESÍTŐ

R.-T. HALNAGYKERESKEDÉS
BUDAPEST

Levél cím: Budapest 4., Postafiók 271.; Telep és iroda: IX., Csarnok tér 5.; Elárusítóhely: IX., Közp. vásárcsarnok; Központi iroda: V., József tér 8., Telefonsz.: Aut. 809—22.

Telefonszám:

Nappal ■

Aut. 856-36.

Éjjel ■

Aut. 591-22.

Szállítási oszt.: Aut. József 68-7-16.

Megvesszük tógazdaságok egész haltermését, szállítunk a Magyar Tógazdaságok rt. kezelésében levő tógazdaságokból elsőrendű gyorsnövésű cseh, bajoregy és kétnyaras pontyokat, anyapontyokat s minden más tenészhalat, megtermékenyített fogassüllőikrát, valamint etetési üzemre berendezett tógazdaságok részére különféle haltakarmányt.

STEINER MÁRKUS HALNAGYKERESKEDŐ

Bizományi eladásokat is kedvező feltételek mellett vállal el. Telefon: Aut. 866—19. Este hét óra után 843—27 sz. Veszek és eladok bármily mennyiségű élő- és jegelthalat. Iroda: IX., Erkel-utca II.

Budapest, IX. ker.
Központi vásárcsarnok.

BARTA LIPÓTNÉ HALKERESKEDŐ

Telefón:

IRODA: AUT. 850—71.
ÜZLET: AUT. 855 84.

BUDAPEST, IX. KER.
KÖZP. VÁSÁRCSARNOK

HALÁSZHÁLÓ

puha inslég és kötél, hálófonal, para-fa-alattság, rebzsinór minden mennyiségben kapható

ÁDÁM MIKSA
R.-T.-NÁL BUDAPEST

Főüzlet: IV. Ferenc József-rakpart 6-7

A Ferenc József-híd és Erzsébet-híd között
Telefón: Aut. 843—10.

Fióküzlet: VII. Thököly-út 16. szám

A Keleti pályaudvar Ind. oldalával szemközt
Telefón: József 361—71.